

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 46 (151)

TORONTO, Ontario, 1952 m. Lapkričio (November) mėn. 20 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

LAPKRIČIO 23-OJI

Kai galingas caras amžinam poilsui gulė, kai kaizeris prieglobsčio ieškojo prieš žemę artimųjų, kai alijantai, džiaugdamiesi pergale, dalinosi žemes ir kūrė amžiną taiką, Tu, mieloji, gimei. Silpnutė buvai. Neturėjai nei draugų, nei globėjų, nei užtarėjų. Pasaulis, išgirdęs Tavo balsą nekalčiausi, sujudo sunaikinti Tave dar vystykluose. Štai teutono šarvuoti knechtai, vedami kaizerio palikuonių, panorą sveikinti šalto kardo smūgiu ar uginga kulka pervert nekaltą Tavo krūtinę. Pasaulio lygintojai iš šiaurės rytų, iškėlė raudoną skraistę, žygiavo tiesiai pašalstyti Tavo liepsnomis. Siūlydami "brolybę", nėrė kilpą ant kūdikiškos Tavo galvos. Anas, kuris tikru istorinės meilės broliu save vadino, kuris, niekinamas Tavo garbingą prigimtį, siūlė savo ponišką titulą ir, norėdamas sunaikinti Tave, pažeidė sutartis visas ir iškilmingus pažadus.

Kai susibūrusios aibės žygiavo iš visų šalių prieš Tavo kilimą, žmonija liko kurčia ir nebyli dėl

Tavęs, o Brangioji. Nesulaukė Tu pagalbos, nei užtarimo. Pagailo Tavęs anieks, viso pasaulio užmirštieji, kaimynų paniekintiems vargdieniams, tikriems Tavo vaikams. Jie sujudo iš šiaurinių pastogių. Be ginklų ir karo mokslų augstų. Nepuolė jų krūtinę blizgą kryžiai ar ordina. Jų užgrūdinti raumenys, plačios krūtinės atrėmė prieš durtyvus aštirus. Jie mirė, kad Tu, Brangioji, gyventum, kad Tavo šventas vardas skambėtų pasaply. Jų vardai buvo įrašyti ant Tavo kilnios krūtinės. Garbindami juos tarėmė: didvyriai tautos brangūs sūnūs — savanoriai — kariai — Lietuvos.

Jie šiandien išblaškyti po platų pasaulį ar sustingusio Sibiro tundrose, o gal didžiausia dauguma Tavo šventoj žemėje, Tavo miškuose kentėdami laukia galingo kovos ženklų. Kol Tu neatgimsi, tol mes nerisime pasaulio pastovios vietelės, nusiurminimo ir paguodos. Mūsų darbą, jėgą ir gyvybę pašvęstos Tavam vardui, laisvei, o brangiausia Tėvynei — Lietuvai!

J. Palzdys.

NACIŲ AUKOMS ATLYGINA

Kanados vokiškoji spauda praneša, kad visi kanadiečiai, kurie diktatūros laikais Vokietijoje buvo persekiojami gestapo arba kurios nors kitos organizacijos, Nuernbergo teismo paskelbtos nusikaltėlišką, ir buvo laikomi koncentracijos stovyklose, turi būti atlyginami po \$1 už kiekvieną kalinimą praleistą dieną. Šios sumos bus paimamos iš karo metu Vokietijoje konfiskuotų turtų. Lygiai taip pat iš Japonijoje konfiskuotų turtų bus atlyginama po \$1 už kiekvieną Japonijoje belaisvių ar internavimo stovykloje prabūtą dieną.

Vokietijoje nukentėjusių ir kalintų, atrodo, yra ir lietuvių. Jiems reikėtų taip pat išsiaiškinti ir savo pretenzijas pareikšti.

Kodėl užantsiaudavo raportą apie Katyno žudynes?

Buvęs JAV žinių tarnybos viršininkas gen. maj. Clayton Bissell kongreso tardomajai komisijai pareiškė, kad jis pulk. leit. J. H. van Vliet pranešimą apie Katynę atrastus lenkų karininkų kapus paženklinęs "didžiausios paslapties" antspauda tam, kad išsaugotų gerus santykius su Sovietų Rusija. Jei jau tada sovietų nusikaltimas būtų buvęs iškeltas, jie, esą, nebūtų bendradarbiavę, būtų, esą, nėję nei į JTO. Esą, jie taip pat būtų nestoję prieš Japoniją, bet būtų jai sutikę nutraukti sutartį su Japonija, tad negalima buvę juos išmūsti iš Jaltos prieimto bendradarbiavimo kelio.

Tuo tarpu buvęs JAV atstovas Nuernbergo teisme karo nusikaltėliams teisti R. Jackson tai pačiai komisijai paliudijo, kad rusai tada reikalavę Katyno bylą iškelti ir pasmerkti dėl žudynių vokiečius. Amerikiečiai pasirūpinę bylos nenagrinėti, nes jai ištirti būtų reikėję daug laiko. Van Vliet pranešimas Jacksonui tada dar buvęs nežinomas.

Kanadiečių bažnyčia Romoje
Kanados vyskupams parėmus, Romoje pradėta statyti kanadiečių bažnyčia, pavadinta jungtiniu Švč. Sakramento Dievo Motinos ir Kanados kankinių vardu. Ji statoma pagal archit. Br. M. Appoloni-Ghetti projektą už miesto sienų, toje St. Agnes miesto dalyje, kur buvo senasis Villa Massimo. Tikimasi, kad bažnyčia bus pašventinta jau sekančių metų gegužės 13 d. — Švč. Sakr. Dievo Motinos šventėje.

"Taikos kongresas" veikia
"Kanados Taikos Kongresas", vadovaujamas pagarsėjusio dr. J. Endicott, dabar rūpinasi, kaip suorganizuoti kuo didžiausią delegaciją į gruodžio 5 d. Vienoje prasidėsiantį Taikos kongresą. Ypatingų pastangų dedama norint surasti, kas vyktų iš komunistų, ypač iš katalikų. Daugelis asmenų jau gavę pasiūlymų vykti kongreso sąskaita — veltui. Montrealy tam reikalui sudaryta speciali Jaunimo Tarptautinės Draugystės grupė. Vienas advokatas — "neutras" — jau buvo sutikęs vykti, bet neseniai viešai paskelbė su kongreso organizatoriais nebe noris turėti nieko bendra ir buvęs manęs pasinaudoti kvietimu tik dėl to, kad nebuvęs perpratus rusišioms demonstracijoms prasmės.

Otava. — Eden perėitą savaitę atvyko į Otavą aplankyti savo sūnaus, kuris yra generalgubernatoriaus adjutantas, o ta proga tarėsi su vyriausybe dėl artėjančios Commonwealth konferencijos programos.

Otava. — Statistikos biuras apskaičiavo šiu metų Kanados kvečių derlių 688.000.000 bušelių, t.y. 121.000.000 bušelių daugiau kaip perėjais metais.

Hannoveris. — 700 kanadiečių karių jau atvyko pakeisti grįžtančių namo.

Triestas. — Čia gauta žinių, kad aktyvų Stepinac būstinėje padaryta smulki krata ieškant "slaptų dokumentų". Laukiama, kad jis vėl bus suimtas.

Ginčas dėl karių moralės

Kanados protestantiškųjų bažnyčių tarybos kapelionų tarnybos pirmininkas Rev. dr. Young savo vienoje kalboje prikišo, kad Kanados 27 brigados, esančios Europoje, karių moralė esanti labai neaukšta ir apgailėstava, kad nei viena visuomeninio auklėjimo organizacija jais nesirūpina. Krašto apsaugos ministeris Claxton tokį pareiškimą pavadino nenkančiančiu krašto gynybos reikalams, nes dėl to pasunkėja verbavimas. Young tokį pareiškimą padaręs pats tos brigados karių nematęs, nes Europoje nebuvęs. Ištikrųjų Europoje esanti kanadiečių 27-oji brigada esanti vienu iš geriausių ir kovingiausių dalinių. Kariai esą gerai mai-

Laisvės laikais latvių jaunimas didžiojo tautinėje šventėje — Joninėse.

AR NAUJA ŠLUOTA GERAI ŠLUOJA?

Ike planuoja. — "Pravda" ir "Tiesa" vizgina uodegą. — Lietuviškų veiksmų konferencija.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Ike užtęsė atostogas Augustoje. Jis meta savo būsimosios politikos audimą, rinkdamasis pagalbininkus. Pagal juos pasaulis bando spėti kaip tas audimas bus margas. Ar ir Ike ataudas bus "containment" dažytas? Viena aišku, jog Dulles ir Dewey, Azijos mylėtojai, nors geri Ike draugai, i audėjus pirmiaisiais nestoja. Jų vietoj turime "Lodge ir Dodge", kurių buvimas Stalinui šurpą kelia. Bliss Lane, Katyno iškėlėjas, prisiekęs bolševikų ir "containment" politikos priešas arba Walter Williams, numatomas prekybos ministeris. Jis užtikrina Amerikai prie Ike gėrbūvį. Bet jis pastatė sąlygą: "once we can settle our troubles with Russia". Tada Mr. Williams užmegstų puikų biznį su išvauduotais kraštais, visa Azija, Pietų Amerika, atstatytų dolerio

vertę, perverstų šalies ūkį į taikos meto pramonę. Šitie argumentai gerai veikia eilinius amerikiečius. Kur kas geriau, nei Jungtinių Tautų Charta, Atlantiškoji ar Wilsono principai arba, sakysim, Ike kalba praėjusią savaitę per radiją, pradedant "Crusade for Freedom" kampaniją. Ją geriau suprato ir Izraelis. Mirdamas, pirmasis jo prezidentas Mr. Weizman seseriai Hannai pasakė "mums nereikia bijotis generolo Eisenhowerio. Baltieji Rūmai vistiek stipriai stovės Izraelio užnugaryje".

Mūsų ir kaimynų kortos, atrodo, susimaišė. ALTas visu sveriu gulė už Stevensoną. Dabar jaučiasi ne kaip Ir sukalbamesnis kažkaip. Gal ir į kalbas leis, jog lietuvišką informaciją bei propagandą reiktų sustiprinti ir patį ALTą peršluoti. Kiti lietuvių laikraščiai dėl to visa gerklė rėkia. Respublikonų partijoje lietuviai nestiprūs — asmenybių neturi. Nors A. S. Trečiokas iš New Jersey ir buvo nufotografuotas šalia Ike ir šią nuotrauką įsidėjo "placioji" mūsų spauda, bet pareiškimo šis lietuvių veikėjas — "fizininkas" jokio negavo. Lenkai atsidūrę tokio pat padėtyje, nes visus kizirus užstatė už Stevensoną. Nerasdami kitos išeities, jie pasiuntė, per Bliss Lane, pas Ike generalą Kazimierą Sosnowski, buvusį karo metu lenkų pajėgų Ike vadovybės šefą. Sosnowski su Ike kalbėjo kariškai. Nelaukdamas pareiškė, jog "betkoks paskatinimas pavergtoms tautos pradėti partizaninę ir neprotingą pasipriešinimo akciją tvestų tik į pralaimėjimą ir bereikalingus nuostolius, reikštų partizaninio judėjimo su-
naikinimą ir tuo pačiu nepatai-

somą nuostolį išlaisvinimo reikalui". Pagal lenkų spaudą, gen. Eisenhoweris su juo sutikęs ir leides jo vardu lenkus nuraminti, jog išlaisvinimo politika būsianti paruošta apgalvotai ir šaltai. Lenkų spauda pažymėjo, jog gen. K. Sosnowski, abu kandidatus perspėjęs nenaudoti atominių bombų Lenkijoje ir kituose pavergtuose kraštuose, nes Amerika nustotų savo tikrą sąjungininkų ir teisvaduotų lavonus bei griuvėsius. Gen. Sosnowski jaunų dienų Pilsudskio artimas draugas ir esąs rimčiausias kandidatas į Laisvosios Lenkijos vyriausybės Londone prezidento vietą vietoje Zaleskio. Jis šiuo metu gyvena Kanadoje. Priėmimai buvo dar būnant Ike Niujorke. Gi Augustoje Ike te priiminėjo tik savuosius ir rūpinosi ką paskirti užsienių reikalų ministeriu. Tuo rūpinosi ir trys JT susižiavę didieji užsienių reikalų ministrai: Edenas, Schumanas bei Achesonas. Britai tik nenorėtų J. F. Dulles — jį ir antibrutikomis tendencijomis, negerbiant Britų Imperijos. Jie geistų P. G. Hoffmann arba Dewey, bet šis, vien iš honoro neranda galimybę tapti tik ministru, kai tauta jį kelis kartus atmetė prezidentu. Prancūzai gi tiki, jog Ike ir Mammie pasiliks ištikimi Paryžiaus "charme". Tuo tikri ir vokiečiai. Ike, reikėjo vienam apgalvoti Augustoje, ką daryti, sakysim, su Pakistanu, 80 milijonų valstybe. Nuo jos tik pusantros valandos baltosios žvaigždės iki sovietų pramonės, o kiek karvių! Bėda tik, jog tas reikšias tik nesumažinimą mokesčių, bet gal ir padidinimą, jei "mes" nutartume Pakistaną ginkluoti.

O Maskva baimingai i Ike žvelgdama, žino, bando į šonus uodegą pamastalguoti. Nelai-
(Nukelta i 8 psl.)

VELTA TOMA

LAKRICIO 18

Ne gyvas greta gyvo, tik vėl šalia vėlės
Takuose mūsų krašto žygiui kėlės
Šiandieną laisvei auką duoti.

Kaip vyrai savo žemei, kaip motinai vaikui
Viską atidavėm jos garbei amžinai
kur gyvybei naujai būjoti.

Nulenktas galvas mes vėl pakelsime iš naujo
Ryžtingai pirsime už brangią kainą kraujo
Rytojų laisvą savo žemei duoti.

LAPKRIČIO AŠTUONIOLIKTAJAI

Dar neužgijo tos žaidos latvių tautos kūne, dar neišdžiuvo kraujo klanai pralieti tam, kad lapkričio 18 d. laisvo latvių krašto padangėje suplasnotų raudonai-baltai-raudona vėliava, tam, kad palšos rugiažiedžių debesy, tartum paties Dievo palaiminta ranka, nuglostytų laisvo, savos žemės artojo prakaituotą kaklą. Per tą nedaugelį nepriklausomybės metų nespėjo užgesti smilkstantis sielvartas latvės motinos širdyje dėl sūnaus karžygio dalios. Ant kapo pasodintos rožės — baltos ir raudonos — tik spėjo šaknimis pasiekti žuvusio laisvės kovotojo širdį — ir vėl kraštą užliejo baisi ugnis ir kraujo banga iš rytų. Artojas pusėje vagos paliko noragą rūdintis euesti, žvejas nebekinkė vėjų į šalands bures, motina su kūdikiu ant rankų ir maldos žodžiu lūpo išėjo Golgotos keliu. Daugelį tūkstančių kapų iš Sibiro sniego supylė šurkštūs vėjai, daug jų — nuo Narvos ligi Stalingrado — iškasė granatos, o kryžiumi — nors balto beržo su žilvyčiu surištu — niekas jų nepaženklino. Pulkas kovotojų gyvi išėjo apkasų pragarą, liepsnosvaidžių išdegintomis akimis žiūrė į nešvarią pasaulio sąžinę ir nebyliu balsu šaukia: — Ar mūsų mažos tautos sumokėta kaina dar nepakankama laisvei išpirkti? ... Tačiau Temidos akys vis dar užrištos ir josios svarstyklėmis šiandieną sveriami netikri pinigai.

O vis dėlto latviai, Dauguvos krantų sūnūs, yra ne vien! Nemažas būrys likimo ir kraujo brolių — didžiulė laisvės kovotojų brolija šią valandą budi, aštrų keršto kardą galanda ir skelbia naują tikėjimo tiesą: —

Tautai kurios vaikai dar lopšyje motinos laiminami laisvės kovotojų karį, iškai mirčiai — bus laisva! —

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Pereitą savaitę tarptautinės problemos dar tebebuvo aiškini-mosi padėty. Vis dar tebetrukdo nepaaiškėjusi padėtis JAV. Visais klausimais laukiama Eisenhowerio nuomonės.

JTautose Višinski vakariečių siūlymą paremti paliaubų reikalą atmetė. Edenas savo kalboje parafrazuojant vakariečių siūlymą dėl belaisvių pasikėtimio, leidžiant jiems apsispręsti. Indija tuo reikalu yra paruošusi kažkokią kompromisingą rezoliuciją, kurią betgi žada įteikti tik tada, jei gaus Peipingo pritarimą.

Pereitą ketvirtadienį JT iškilo nemalonus dayklas, kai nusižudė išsokdamas iš 12 augsto pirmasis Tr. Lie padėjėjas Abraham H. Feller, kažkaip imaišytas į JAV senato komisijos aiškinamą komunistų susibūrimo JT įstaigose reikalą. Jis pats buvęs tos komisijos apklašinėtas. Po to Tr. Lie su teisininkais aiškinosi ar JAV įstaigos turi teisės kištis į JT personalo reikalus. Paties Lie pasitraukimo reikalas dar nebaigtas. Paskutinėmis žiniomis, jis liksias dar nematams, jei nepasiseks susitarti su sovietais dėl jo įpėdinio.

D. Britanijoje darbiečių centras pasijuto nepatogiai, kai slap-tų balsavimu renkant Attlee pavaduotoją už Bevano balsavo net 82 parlamento atstovai, t.y. apie 30 slaptų rėmėjų, kurie viešai nesirodo. Bevano grupė tuo tarpu kelia triukšmą prieš Eisenhowerį, kuris klausas dešiniųjų, respublikonų, o jų nuomone ka-

rą Korėjoje galima baigti tik pradėjus bombarduoti Kiniją. Ištikrųjų gi tai gali išaukti naują pasaulinį karą.

Tito paskelbė tuojau pradėsias pasitarimus su Graikija ir Turkija dėl suderinimo veiksmų Sovietų agresijos atveju. Spaudos atstovams jis pareiškė, kad Jugoslavija svajojanti apie federaciją su Albanija ir Bulgarija. Teherano, Jaltos ir Potsdamo susitarimai dėl rytų Europos sienų turį būti atšaukti. Veto JT Saugumo Taryboje turinti būti atšaukta. Jis esąs pasiruošęs kalbėti dėl Triesto srities padalinimo tarp Jugoslavijos ir Italijos. Mielai aplankysis JAV, jei tik būtų pakviestas.

Korėjoje tebevyksta vietinio pobūdžio kovos, kuriose vis daugiau ir daugiau pasireiškia pietų korėjiečiai. Dabar laukiama Eisenhowerio vizito ten. Kada jis vyks, neskelbiama. Bet greičiausia dar šią savaitę. Jo tikslas išsiaiškinti galimybes karą užbaigti. Tam karštai pritaria ir Churchill, kuriam beabejo rūpi ne vien baigti karą, bet ir vilioja perspektyva, kad JAV ištrauktų savo pajėgas iš Tol. Rytų, kur kadaise buvo D. Britanijos įtakos sritis, o dabar tas pozicijas perėmė JAV.

Eisenhoweris dar galvoja ieškoti kelių atitraukti JAV pajėgas, karo našta Korėjoje paliektų patiems korėjiečiams. Bet tam dar beabejo reikalinga ilgo paruošimo, nors žmonių gal ir pakaktų.

Gailestingų seserų trūksta

Ontario sveikatos ministeris dr. Phillips, kuris kadaise reikalavo pagriežtinti imigrantų sveikatos kontrolę, pereitą savaitę turėjo nemalonumą, kai jį pareiškė, kad iš užsienių įvažiuojančios gailestingosios seserys esą netinkamos, reagavo darbo unijos. Dr. Phillips, tada pasiaiškino, jog jis pasisakęs tik, kad ir seserų būtų patikrinta gerai sveikata, nes Europoje džiūva esanti dažnesnė negu Kanadoje. Seserų jie nevengia importuoti. Ir dabar iš Anglijos seserų esą pakviesta tiek, kiek tik galima

rasti. Atvykusios iš Anglijos seserys egzaminus gali laikyti tuojau pat, o iš kitur atvykusios — po metų.

— Vašingtonas. — Po Eisenhowerio ir Dewey pasitarimų paskelbta, kad Dewey į naująjį kabinetą neįeis, bet sutiks prisiminti patarėjo pareigas ir atlikti atskiras misijas.

— Otava. — Kanados šeimų narių skaičiaus vidurkis, kuris 1941 m. buvo 3,9 pagal 1951 m. surašymo duomenis nukrito iki 3,7. Bet šeimų skaičius žymiai padidėjo.

TĖVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

S A V A I T R A S T I S

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Sapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusm. \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusm. \$2.50
Imokėję nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkioji pasta zenklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3-4265

BŪKIME GAILESTINGI

L. Kat. Moterų Dr. jos Toront
to skyrius per Liet. Tremt. Sie
lovados Tvarkytoją Tėvą Alfons
ą Bernatoni pasiumtė Kalėdų
dovaną \$60 ligoniams ir sene
liams.

Skyrius gavo iš jo nuosirdų
laišką dar su prašymu sušelpi
ti 30 šeimų, skirtų Toronto lietuvių
kolonijai. Jis rašo: "Dedu visas
pastangas, kad kiek galima dau
giau tremtinių lietuvių Vokietij
oje gautų iš užjūrio brolių ka
lėdinių pasveikinimų ir bent po
mažą siuntinėlių. Tuo noriu, kad
lietuvių labiau pasijautų pasida
liais, vienos tautos vaikais, o Vo
kietijoje pahikietį pamatyti,
kad jie nėra jų varge užmiršti.
Malonėkite iš Jums pasiunčiamo
srašo kiekvienam surasti Toront
to lietuvių, kurie sutiktų pasida
linti savo kalėdinio džiaugsmu
su lietuvių Vokietijoje".

Dievas myli ir laimina gailest
tingus, todėl, gyvendami laisvo
je ir sočioje žemėje, būkime
jautrūs ligoniams, seneliams ir
vaikučiams.

Čia paduodami tų 37 šeimų ad
resai. Visos organizacijos ir pa
vieni asmenys ar šeimos prašomos
pranešti LKM Dr. jos Toronto
skyriui, kiek šeimų iš srašo ga
lėtų sušelpiti. Mes norėtume,
kad nė vienas nepalikytų nesu
šelptas. Mūsų skyrius nėra pa
jėgus sušelpiti tiek šeimų. Siunti
nėliai turėtų būti pasiūti bent
prieš pabaigą lapkričio mėn., kad
galėtų pasiekti Vokietiją prieš
Kalėdas.

Skaitytinė rodo šeimos narių skaičių,
Tbc reikią džiūvinką, 1 — ligoni, 3 —
seneli, skaitinė ir v. rodo keli šeimų
vaikai.

1. Naujokienė Ona, 3, Tbc;
2. Kriauzė Magdona, 4, Tbc;
3. Mejeris Povilas, 5, 1, Tbc;
4. Sordžius Pranas, 1, Tbc;
5. Abramovič Meta, 2, Tbc;
6. Bonkeris Valdemaras, 1, 1;

7. Grožulis Petras, 3, Tbc;
8. Aucių Vytautas, 4, silpn. sveik.
Visų adresus tas pats: (24) Hambur
g: Moorleth Wohnlager Funkturn, Trans
mitter

(24) GEESTHACHT/ELBE gyvena (čia
iš adresu nurodome tik gatvę ir Nr.):

1. Barkauskas Vaclovas, 3, Tbc; Beim
Schackendiek 8;
2. Budjinkas Juozas, 2, Tbc, Am
Spackenberg 21;

3. Drungilis Juozas, 2, Tbc, Drossel
gasse 25;
4. Isgoraitis Antanas, 2, chr. 1, Mei
senweg 4;

5. Kezerienė Gražina, 5, 3 v., Hoer
nerweg 25;
6. Midveris Adomas, 1, invalid., Am
Spackenberg 33;

7. Stonys Stasys, 2, ss., Meisenweg 6;
8. Silingas Jonas, 2, Tbc, Drossel
gasse 14;

9. Balodis Bronius, 2, Tbc, Lerchen
weg 11;

10. Brilingienė Elena, 3, s.,
Am Spackenberg 12;

11. Enilius Juozas, 2, ss.,
Am Spackenberg 24;

12. Enzius Jurgis, 2, ss.,
Wandsbecker Ring 35;

13. Jurgaitis Jurgis, 2, ss., Meisen
weg 3;

14. Klimkaitis Vilijus, 4, 2 v.,
Am Spackenberg 36;

15. Lekšas Jurgis, 5, 2 v., Wandsbe
cker Ring 86;

16. Lipšys Antanas, 4, 1 v. ir s., Am
Spackenberg 14;

17. Lyverienė Marija, 3, 2 v.,
Am Spackenberg 16;

18. Mackienė Marija, 3, 2 Tbc, Am
Spackenberg 23;

19. Vaičiūnė Elzė, 2, ss., Meisenweg 8;
20. Sniederienė Mirta, 3, 2 v., Am
Spackenberg 24;

21. Urbaitis Jurgis, 2, ss.,
Am Spackenberg 25;

22. Senogalis Ferdinandas, 4, 2 v.,
Am Spackenberg 21;

23. Škėrienė Ona, 3, 2 v.,
Am Spackenberg 48;

24. Puodžiūvitis Otto, 4, s. ir v., Am
Spackenberg 15;

25. Manglicas Ferdinandas, 2, ss.,
Kuckuckweg 4;

26. Meizys Mikas, 2, Tbc, Hoeche
lsberg 10;

27. Kyzelbachas Aleksandras, 3, 1 v.,
Am Moor 70;

28. Gešvantas Aleksandras, 2, ss.,
Kuckuckweg 2;

29. Gešvantas Leopoldas, 3, 1 buv. ka
cet., Am Spackenberg 20.

Iz. Matusevičiūtė

LKMot. Dr. jos Toronto skyriaus
vicepirmininkė.

112 McCaul Str., Toronto, Ont.

Tautinis klausimas S. Rusijoje

Redakcija labai atsiprašo autorių
ir skaitytojų, kad šis straipsnis, pra
dėtas spausdinti "T2" Nr. 42(147)
dėl netikėtų techninių klaidų buvo
nutrauktas.

Pirmojoje dalyje autorius nuro
dė, kad sovietizmas fenomenas ne
ra naujatis tvirtinys, bet turi sa
vo šaknis Rusijos istorijoje, kad tau
tų priespauda ir jų naikinimas Ru
sijoje nenaujis reiškinys, prakti
kuotas jau dar senais laikais, paties
tas rusiškios inteligentijos, užsi
kretusios rusų tautos mistinės pa
skirties bei jos pranašumo ideja.

Pavergtųjų persekiojimas

Nuo Jono Žiauriojo laikų ne
rusų persekiojimas buvo nuolat
tobulinamas. Rusai atstovauja
rusiškąjį absoliutizmą, nedalo
mąją Rusiją, rusišką provoslaviją,
siekė nerusų, jei ne visiškai
sunaikinti, bent jų tautiškumą
palaužti. Tuo tikslu jie griežėsi
tikrovėje jau senai žinomo tau
tų naikinimo, trėmimų, nepra
voslavio tikėjimo persekiojimo,
bet kurių tautinių apraiskų
užgnaužimo, kolonizacijos, cen
zūros ir eiles politinių priemonių.
Visa tai gerai žinome iš lie
tuvų tautos praities.

Priespauda išaukė pasiprie
šinimą. Tiesa, Lietuvoje vykę su
kilimai ir politiniai neramumai
toli nebuvo pagrįsti vien tautine
mintimi, nes ano meto lietuvių
tautos vadovų tarpe neretai bu
vo beiškančių šilumos svetimo
je gūstoje. Peterburgas, sekant
Muravjovo atsiminimus, nuogast
avo ne vien dėl galimo Lietuvos
atsiskyrimo, bet ir demokratiško
sąjūdžio, kuris išjudintų visą lie
tuvų tautą.

Juk tas pats dėjos Ukrainoje,
kurioje savotiškai pasireiškė he
tmonai — Bogdan Chmelnickij,
Vihovskij, Mazepa, vėliau Sten
ka Razin. Ne vien tuodvi tautos
priešinosi rusiškai politikai.
Lenkai, baškirai, totoriai, čiu
vašai, komi, o ypač gruzinai, su
organizavę bent penkis sukilim
mus XIX a., armėnai ir azerbeid
žaniečiai. Bet pralieto kraujo
upokėniai tebuvo tik kovingumo
apraiška, kuri neleido pavergto
ms tautoms tapti savaimigomis
ir savo gyvenimą vainikuoti
iš kruvinos žemės prasisklei
dusiais laisvės žiedais. Kai oto

manų imperijoje buvo padaryta
ilauža, leidusi apsispręsti eilei
tautų, rusiškiojo kalėjimo, ku
riame kentėjo eilė tautų, pama
tai buvo dar tarjamai tvirti. Iš
to kalėjimo nedaugeliui tautų
tebuvo lemta prasilausti į laisvę.
Tautų apsisprendimo pradą bu
vo nelemtai pažeistas. Ir "Sven
toji santarvė" toli nešventais
veiksmais palaimino rusiškąją
tautų priespaudą. Tiesa, Arnold
Margolinui, buvusiam Beilio gy
nėjui, pavyko įtikinti JAV ir Ita
liją, kad Ukraina yra savaimi
ga, nors Sovietų priespaudoje,
todėl turinti būti priimta į Tautų
Sąjungą. Laisvėje esantieji tal
kininkavo naujesiems imperia
listams — bolševikams — galasti
kirvi, kad tinkamai būtų atlik
tas budelio darbas.

Bolševikų talkininkai

Kodėl bolševikams talkinink
kavo laisvę brendę vakariečiai?
Vakariečiai kapitalistai, kurie
ankščiau buvo idėjų stambų ka
pitalą carinėje Rusijoje, tikėjosi
lengviau atgauti paskolas su pa
lėkanomis iš didelės, tautinių
pradų nepadalintos Rusijos. Ne
vien europiečiai buvo kapitalo
sugundyti JAV kapitalistai daug
tikėjosi iš Rusijos, žaliavų tiekė
jo ir milžiniškos rinkos. Kapita
las padarė neabejotiną poveikį,
kad parlamentuose ir vyriausybė
se nebūtų kalbama apie Ru
sijos padalinimą ir tautinio ap
sisprendimo teisės įgyvendini
mą. Labai apgailestina, kad toji
didžioji, nedalomosios Rusijos
mintis taip atsidėjusi tebėra
puoselėjama tose pačiose JAV.
Ir jei čia tautų apsisprendimas
yra dedamas ant budelio kala
dės, kapitalo naivi nuotaika yra
neabejotina. Neveltui amerikie
čiai kapitalistai suranda milijon
ines paramas rusams, kurie to
liau kaltų grandines pavergtie
siems.

Kita machiaveliška viltis bu
vo puoselėjama socialistų, kurie
tikėjosi, kad diktatūra Rusijoje
palapsniui išsigims, kad socia
listiniai bandymai tuomet bus
teisiškai socialistų evoliucinių
linkme. Tautų apsisprendimas ir
jū buvo išduotas, kaip ir kapita
listų. Tačiau šis trumparegiškus
mas spėjo greitai atsikėryti pa
tiems socialistams, kai jų idėji
niai broliai komunistai nukreipė
jų patį aštrų kirvį prieš juos,
kaip ir kovojančias tautas už
laisvę.

Neabejotinai bolševikams tal
kininkavo svetimos tautos
grandines kalti ir tie, kurie sa
vo kraštuose vadinosi liberalais.
Ne vien Walther Rathenau, toji
vokiečių tragiškoji figūra, atsto
vavo minčiai: kiekvieną revoliu
cija turi tik vieną linkmę: deš
nėn. Šis istoriosofinis atitrauk
tas spekuliacijoms užliūliavo ko
vingumą prieš naująją vergiją.

Galop, kai Rapallo sutartimi
1922 m. buvo Sovietams atidaryti
vartai į laisvąją pasaulį, vakarie
čiai nerėsi iš kailio, kas pirmu

tinis sugebės įsisteikti Maskvai.
Kapitalistų, socialistų ir libera
lų puoselėjamos mintys tepri
mėna Lenino pasakį: vakariečių de
mokratijų kvailumas yra neribo
tas, o kapitalistinis riklumas ne
pasotinamas.

Marksininkai ir tautiškumas

K. Marx puoselėjo mintį įgy
vendinti socializmą Vokietijoje.
Vokiškoji galia ji labiausiai vi
lijojo. Vokiečių vyrvimas neju
ciomis sugretinamas su tarptau
tiškumu. Tačiau tas tarptauti
škumas yra taip neryškus ir daž
nai prieštaraujantis vokiečių
pirmavimui. Jis labiausiai ne
kentė rusų — tos atsilikusios
ūkininkų tautos. Marx buvo šali
ninkas rusų pavergtų tautų iš
laisvinimo. Jam pirmiausia rūpė
jo ne tiek kaimiųjų tautų laisvę,
kiek Vokietijos saugumas nuo
Rusijos. Štai kodėl Marx ir En
gels rėmė Lenkijos išlaisvini
mą. Šis politinis Marx nusiteiki
mas sklandžiai išdėstytas 1853.

6. 14 New York Tribune: "Rusi
ja skelbia, kad ji neturinti po
lėkio kitas tautas pavergti. Šis
tvirtinimas yra pamišėlio veiks
mas, nes tai matyti iš Rusijos
nuolatinio siekio pavergti kitas
tautas nuo Petro I laikų". Ir
veik kiekvienam Marx rašinyje
paskelbtame minėtame dien
raštyje, kuriame jis anuomet
bendrądarbiavo, matyti ta bai
mė Rusijos, kurioje po 70 m. tas
pats Marx buvo padarytas vai
nikuotų dievačių. Marx esminės
mintys buvo šios: Rusijos impe
rializmas ir bizantinizmas yra
žmonijos pažangos stabdžiai. To
dėl, jo žodžiais, Rusijoje pasku
bomis pritaikintinas tautų apsi
sprendimo pradą; siekiant ne
vien proletariatą išlaisvinti.
Marx rūpėjo du klausimai: dar
bininkijos išlaisvinimas ir Vokie
tijos saugumas. Šioje priešingy
bėje, tačiau užtikiname logišką
Rusijos santvarkos kritiką — so
cialinių požiūrių — darbininki
jos išnaudojimą politiniu — prie
spauda nerusų ir ūkišku — pa
naikinimą feodaliniai-kapitalis
tinės santvarkos, kurioje ūkiš
kas išnaudojimas jau nerastų
vietos. To tikslu siekdamas, jis
aiškiai kalba apie Rusijoje esan
čių tautų apsisprendimą, kuris,
deja, nutylimas ne vien rusų, bet
ir nerusų.

Jei Marx tikisi Vokietijoje su
kurti tarptautinį darbininkijos
sąjūdį centrą, Leninas tą min
ti pritaiko Rusijai. Pastarasis
pasisavina tradicinę Rusijos im
perialistinę politiką, kuri Soviet
uose įgyvendinta iki kraštutinū
mo, siekiant sunaikinti ne vien
atskirus asmenis, bet ištisas ne
rusų tautas. Ar vokiškasis ko
munistas būtų skyręsis nuo ru
siškojo ir pamiršęs istorines vo
kiškojo imperializmo šaknis —
veržlą į rytus? Labai abejotina.
Vokietija — revoliucinis židinis,
prisidėgusi naujomis idėjomis,
būtų įgyvendinusi senąją impe
rializmą ir to paties Marx ran
dikomis. (Bus daugiau).

Uždėtis pagal popiežių enciklikas

Penkios yra monumentalinės
Enciklikos, kurios sprendžia so
cialinį klausimą, nušviesdamos
jį tiesa ir teisingumu.

Pirmoji yra Leono XIII "Re
rum Novarum"; antroji ir trečio
ji Pijaus XI "Quadragesimo An
no" ir "Divini Redemptoris"; ket
virtoji ir penktoji — Pijaus XII
— "Summi Pontificatus" ir "Ser
tum Laetitiae".

Leonas XIII yra labai nusipel
nęs, pakeldamas balsą prieš ver
giškąjį atlyginimą už darbą. Re
rum Novarum yra drąsus varg
šo nuosavybės, t.y. gaminančio
darbo, gynimas.

Popiežius, išskaičiuodamas
darbininkų pareigas ir pagar
bą darbo davėjams, pastarie
siems primena jų principinę pa
reigą: teisingai atsieti su kiek
vienu be jokios skriaudos. Tiesa,
tikslus atlyginimo nustatymas
pagal visus teisingumo dėsnius
priklauso nuo daugelio aplinky
bių. Tačiau primena kapitalis
tams ir šeiminkams, kad nei
dieviškieji, nei žemiškieji ista
tymai neleidžia išnaudoti stoko
jant ar nelaimingai, pasinau
dojant jo vargą. Nusukti pri
klausomą mokestį yra beaus nu
sikaltimas, kuris šaukia Dievo
keršto.

Dar aiškiau popiežius pasia

kė išskeldamas "minimalų uždar
bio" principą. Enciklikoje sako
ma: uždėtis tėbūnė žemes
nis už taupiai ir tvarkingai gy
venančio darbininko išlaikymą.

Tuomi Leonas XIII daleidžia,
kad normalus darbininko darbas
turi objektyvinę vertę, kuri ne
gal būti žemesnė už jo pragy
venimui reikalingą sumą. Čia
kalbama ne apie biologinį gyve
nimą, t.y. apie tą minimalų, kad
nemirus badu; kalbama apie so
cialinį pragyvenimą, kuris atli
ktų laiko ir vietos sąlygoms, t.y.
socialinei aplinkai, kurioje dar
bininkas gyvena. Kitaip sakant,
"minimalus uždėtis" privalo
apsaugoti darbininką nuo skur
do. Smulkmeniškiau kalbant,
gyvybinis uždėtis privalo ap
imti: maisto, rūbų ir šeimos iš
laidas; apsidraudimą darbo ne
laime, ligoje, senatvėje, nedar
bo metu; kuklų ir saikų pasi
linksminimą bei širdies ir dvas
ios kultūrinės galios, taip
kad ir žemiausios kategorijos
darbininkas galėtų dilyvauti
bendroje gerovėje bei civilizaci
jos pažangoje, prie kurios jis sa
vo darbu prisideda.

Krikščioniškas uždėtis su
praptimas skelbia, jog žmogus tu
ri natūralią teisę sukurti šeimą
ir ją išlaikyti. Be atitinkamo už
darbio tai neįmanoma, atsime
nant, kad moteris privalo pasi
švesti namų darbams, o vaikai,
kol nesubrendę fiziškai, intelek
tualiskai ir morališkai, neprivalo
imtis darbo.

Darbininkas turi taipgi teisę i
nuosavybę: ne tik išsaugoti ka
ją turi, bet ir įsigyti turto.

Pijus XI savo Enciklikose ei
na dar toliau. Jis skelbia, kad
pamones nepasisekimai (dėl ve
dėjų apsideidimo ir nesugebėji
mo) nepateisina darbininkų
skriaudimo, neduodant jiems už
tektino atlyginimo. Įmonių vedė
jų pareiga yra pabusti iš apsnū
dimo ir patobulinti mašiną, o
pačios darbovietės patogumus, o
ne gyventi darbininkų prakaitu.

B. Mikalauskas.

KLB Krašto Valdybos posėdis

Lapkričio 11 d. Kr. V-bos biu
ro patalpoje Krašto Valdyba po
sėdžiavo vienuoliktą kartą.

Pirmiausia galutinai priimtas
Intelektualų Klubų reguliami
nas, kuris numatomas išspaus
dinti Kanados lietuvių spaudoje.

Po to valdybos nariai buvo su
pažindinti su gautais raštais. V.
Tarybos Informacijos Tarnybos
Valdytojas M. Brakas dėkoja už
Informacijos Tarnybai pasiūstus
linkėjimus ir pažadą informuoti
ją apie Kanados lietuvių veiklą.
Inform. skyriaus sekretoriaus
vardu pažadamas siuntinėti El
tos biuletenis. Min. Graūznis ir
prof. V. Krėvė dėkoja Krašto
Valdybai už sveikinimus ir siun
čia savo linkėjimus.

Anksčiausiai persiorganizavusi
pagal naujuosius nurodymus,
Wellando Apylinkės Valdyba
prašo nurodymų Tautos Fondui
lėšų organizavimo reikalui. Kr.
Valdyba praneša, jog greitai lai

ku visoms apylinkių valdyboms
tuo reikalu išsiuntinė aplinkraš
tį. Be to, gautas raštas iš Vokie
tijos Kr. V-bos pirm. Zundės ir
du iš BALFO. Abu raštai liečia
KLB Krašto V-bos raštą bendro
darbo lėšų ir drabužių tremti
niams telkimo reikalui. Prof. kan.
Končius po lapkričio 23 d. žada
asmeniškai atvykti į Kanadą—
Torontan. Tikslai atvykimo data
visuomenei bus pranešta. Tiki
masi, kad BALF pirmininkas su
tikis padaryti torontiečiams ben
drą pranešimą apie tremtinių ir
jų šalpos reikalus.

Otavos KLB Laik. Org. K-tas
praneša, kad apyinkės valdybos
rinkimai įvyks lapkričio mėn.
pabaigoje.

KLB Švietimo Komisija pri
siuntė patvirtinti aplinkraščių bi
bliotekų steigimo reikalui.

Kitas posėdis įvyks lapkričio
25 d.

Pr. Al.

VIS DAR NEPERPRANTA

Prof. W. Appleman William,
Oregono universiteto Amerikos
užsienio politikos istorijos profes
orius, užpraėjusią savaitę išlei
do 400 psl. knygą, kurioje tvirti
na, jog Amerika privalo su Ru
sija palaikyti kuo glaudžiausius
santykius; smerkia Amerikos vy
riausybę, kam ji palaikė Lietu
vą ir kitas kovoje prieš bolševiz
mą 1919 metais; tvirtina, jog
Amerika niekad nenorėjusi su
Rusija tikros taikos. Idomausia,
jog NYTimes kritikas, laikraš
čio, kuris stoji dabar už "libera
tion", mano, jog tai neteisybė.
Girdi, tuoj po karo amerikiečiai
darė viską, kad Rusiją patenkintų
(!) "... bet Maskva nenorėjo
su mumis daugiau kalbėtis".
Skaudžiaji dėl to laisvąją pasauli
kaltina Igor Bogolepov, buvęs
Višinskio patarėjas Maskvoje,
dabar pabėgėlis, žurnale "Free
man", Amerikoje: "Vakarai pa
statė Sovietus ant kojų... Pir
mas dalykas būtų nutraukti Va

karų moralinę, ekonominę ir po
litinę paramą Sovietijai. Dabar
tinė "containment" politika —
tėra tik bandymas rasti su so
vietais "sugyvenimo būdą", nesit
stengiant išvaduoti samoningųjų
rusų iš tiranijos. Jei Vakarai ne
būtų įsikišę, Kremlius būtų bu
vęs nuverstas jau 1921 m. Kron
štado jūrininkų sukilimo metu.
Britų "tory" — konservatorių
vyriausybė — tuo lemiamu metu
pasiūlė prekiauti su sovietais,
tuo pripažindama Sovietus de
facto. Šioji 1921. 3. 16 data yra
didžiausias kaltinimas Vakarams
— išdavė rusų tautą tironų va
liai ir nepadėjo jos lemiamose
kovoje". Bogolepov, kuris ar tik
ne per daug iškėlia rusų laisvės
troškimą, reikalauja iš vakarie
čių, kad jei jie nesugebą arba ne
moka sutvarkyti komunizmo, tai
lai nors savo pataikavimu sovie
tams neardo rusų tautos pastan
gų iš tiranijos pačios išsivaduo
ti.

Alm.

Vietoje bolševikų vienuolės

Jau ir "T2" buvo rašyta, kaip
ištaigingai 1949-1950 m. gyve
no Sovietų Rusijos pareigūniai
prie JT milijonieriaus J. P. Mor
gan sodyboje Niujorko Long
Island saloje Glen Cove mies
telyje.

Morgan namai 4 akrų žemės
sklype buvo pastatyti 1910 m. už
pusantro milijono dolerių. Rusai
gyveno 57 jų kambariuose labai
triukšmingai, nors ir užsidarė
nuo viso pasaulio, namus aplai
do ir užtęsė. Kadangi pagal se
ną vietos įstatymą namai skai
tės vienos šeimos sodybą ir dau
giau kaip šeima ten apsigyventi
buvo draudžiama, tai kaimynai
bei visi miestelio gyventojai pra
dėjo rusus spausiti ir tie paga
liau nutraukę sutartį išsikraus
tė. Nemokėtų valdžiai mokesčių
susidarė \$30.000. Miestelio val
dyba nutarė namus š.m. liepos
12 d. parduoti iš varžytynių, ma

žiausią kainą nustatant \$30.000.
Tada panoro juos nupirkti ir ru
sai, kurie ir pasiūlė tą pačią su
mą. Antras varžovas šv. Jono
Krikštytojo Seselių, vadinamų
Baptistėmis, vienuolynas dar
1906 m. įsikūręs Brooklyno vys
kupystėje, bet iki šiol negalėjęs
įsigyti didesnių patalpų.

Morgano namo varžytynės bu
vo atidėtos rugpjūčio 25 d. Viet
tos gyventojai visi pagėdavo,
kad namo savininku pasidarytų
vienuolės, bet ne rusai. Iš pri
vatių asmenų vienuolėms kon
kurentų neatrodė. Atėjus dar
bū varžytynių dienai, matyda
mi sau labai nepalankių gyvento
jų nusistatymą, "rusai pareiškė
sutinką iš varžytynių pasitrauk
ti, jei tik jiems būtų grąžintos
tuo reikalu padarytos išlaidos.
Vienuolės tada sutiko sumokėti
\$50.000 ir taip rugsėjo 24 d.
joms buvo atiduoti raktai namo,
kur prieš 2 metus konferavo ir
gal egzekucijas vykdė čekistai.
Miestas sutiko pakeisti nuosta
tą, neleidžiantį tuose namuose
gyventi daugiau kaip vienai še
mai. Dabar namai pertvarkomi,
remontuojami ir netrukus ten
bus įrengtas seserų noviciatas.

Kanados Katalikų Moterų
Lygos

32-oji metinė konferencija Re
ginoje spalio 15 d. tarp kitko pri
ėmė rezoliuciją, raginančią savo
nares tiesi krikščionišką pagal
bos ranką naujai atvykstantiems
imigrantams, globoti juos ir teik
ti visokios pagalbos. Ši organi
zacija turi 74.876 nares.

Halifaxo atstovės praneša, kad
katalikiškos moterys uoste yra pa
sitikusias 157 laivus, kuriais at
vyko 50.020 imigrantų katalikų.
Jiems paremti išleista \$1.971, iš
kurių \$1.396 maistu ir rūbais.

Tillsonburgo L. Ūkininkų klubas

lapkričio 22 d., šeštadienį, Tillsonburge COLUMBUS HALL

renčia

POBŪVĮ - BALIŲ

Bus ir visokiasių gėrimų. Pobūvio pradžia 7 v. Sokių — 8 v.

Bilietus į pobūvį galima gauti iš anksto pas pp. Augustinavičių,
syr. Mažeiką ir Janušauską arba lapkričio 16 d., sekmadienį, po
lietuviškų pamaldų prie bažnyčios

Bilietus į sokių galima bus įsigyti halės kasoje.

KD jaunimo veikla Europoj

Po antrojo pasaulinio karo
krikščioniškoji demokratija yra
atgijusi ir labai gyvastingai rei
siasi visuose kraštuose, subur
dama ne tik katalikus, bet ir kit
us krikščionis. Po karo sukurtas
Tarpt. Krikšč. dem. internacio
nalas — Nouvelle Equipes
Internationales — NEI. Ypač di
delio dėmesio kreipiamas į krikščio
niško jaunimo susiorganizavimą.
Šioje srityje ypač atžymėtini šie
— 1952 metai. Šiais metais įvyko
Villache — Austrijoje Europos
jaunųjų krikščionių demokratų
didingas sąskrydis šūkiu: "Euro
pa mūsų rytojaus tėvynė". Šis
krikšč. jaunimo sąjūdis davė im
pulsą ir visos Europos visų kryp
čių

ELTOS ŽINIOS

— Iš min. St. Lozoraičio gautą žinią, kad jis atvyksta į VLI Ką svarstyti bendradarbiavimo klausimų. Pasitarimai gali įvykti artimiausiu laiku.

— Spalio 26-27 dd. Užs. RT valdytojas dr. P. Karvelis ir Finansų Tarnybos valdytojas T. Šiškis lankėsi Šveicarijoje laisvinimo tautos ir Tautos Fondo reikalais.

Ta proga Zueriche įvyko pasitarimas su Šveicarijos LB valdyba, kuriai atstovavo inž. Stankus, A. Paulaitis ir kit. Pasitarime dalyvavo ir konsulas Garbauskas. Sutarta, kad yra atėjus laikas imti steigti šveicarų lietuvių bičiulių draugiją ir kiek galint aktyviau reikštis spaudoje. Buvo aptarta, kas ir kaip turėtų būti daroma šveicarų visuomenėje, kad mūsų laisvinimo bylai šio krašto viešoji opinija ir vyriausybė neliuktų abejingoms. Lietuviškoji Europinio Sąjūdžio sekcija taip pat bus organizuojama. Berne atsilankius pas dr. A. Gerutį, kuris dabar Šveicarijoje atstovauja mūsų diplomatinę tarnybą, buvo tariamasi, kas būtų galima daryti mūsų laisvinimo reikalus diplomatiniais ir jiems giminingais kanalais. Dr. A. Gerutis, nors ir priverstas užsidirbti sau pragyvenimui, pasižadėjo daugiau laiko skirti lietuviškosios akcijos planui paruošti, taip pat plačiau informuoti šveicarų spaudą. Minčiai steigti šveicarų lietuvių bičiulių draugiją visiškai pritaria ir dr. A. Gerutis.

Daugumą Šveicarijoje likusių lietuvių dirba savo specialybėse. Lietuviškiems reikalams visi yra labai jautrūs.

— Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir igaliotas ministras D. Britanijai B. K. Balutis įteikė Britų Foreign Office notą protestuodamas, kad britų darbo partijos atstovas socialistų partijos Milano konferencijoje, priešdamas siūlymui priimti Baltijos kraštų socialistus į soc. internacionalą, buvo pareiškęs, kad tų kraštų teritorijos esančios pripažintos Sov. Sąjungai. Notoje nurodoma, kad Vakarų valstybės šio smurto akto nėra pripažinusios. Internacionalo biuras 11 balsų prieš 3 Baltijos kraštus priėmė nariais.

— Po ilgos petraukos Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis "Keleivis" jau spausdinamas. Leidžiamas gruodžio mėn. kalėdinis numeris. Vykdomosios Tarybos vardu jos pirmininkas K. Zalkauskas "Keleivio" redakcijai pasiuntė nuosirdžių sveikinimų, palinkėdamas darbe sekmes.

— Š.m. lapkričio 5 d. Reutlingene įvyko Vykdomosios Tarybos pasitarimas su Vokietijos LB krašto valdybos atstovais pp. Pr. Zunde, E. Simonaičiu, J. Lukošium ir A. Venclausku. Buvo ap-

tartos galimybės ir priemonės bendradarbiuoti politinėje, informacinėje ir lietuviybės išlaikymo srityse. Visais rūpimais klausimais pasiekta visiškai nuomoninių vieningumas.

— Šiaurės Vokietijos radiofonas NWDR spalio 24 d. davė 20 min. transliaciją apie Pabaltijo kraštus ir iš ten kilusius vokiečius. Joje Pabaltijo kraštai prieš bolševikų užgrobigumą buvo apibūdinti kaip "žydinti ir klestinti Europos kultūros dalis".

Dar gražesnė transliacija apie Pabaltijo valstybes buvo surošyta spalio 30 d. SWRF radijo Friburge. Transliacija buvo pavadinama "Netektoji tėvynė", jos autorius — Rudolf Jakob. Buvo duoti daugiausia pasikalbėjimai su ištūkusiomis iš tų kraštų žmonėmis, slapta patekusiais į Vakarų. Stud. Jurgis Toleika klausytojus supažindino su studentų gyvenimu bolševikų priespaudoje, grįžusių iš Lietuvos vokiečių — su kolchoziniu gyvenimu, kurį yra visai kitoks, negu skelbia išpūstais skafais ir nerealiomis duomenimis bolševikinė propaganda. Šnekama apie mašiną ir nepaprastus laimėjimus, bet tikrovė yra visai kitokia: dirbo "ji" pati, duktė ir sūnus, o visi per dieną uždirbdavo tik 5 rublius, už kuriuos galedavo nusipirkti tik 2 kg duonos arba 150 gr cukraus. Ypač išsamiai buvo pavaizduota partizaninio sąjūdžio veikla, lietuviškoje aplinkoje realizuojanti Robino Hoodo mitą. Tai, kaip pažymėjo pranešėjas, kovotojai už tėvynės laisvę, kuriems niekas neduoda jokių ordinų, bet kurių veikla visą laiką išliki gyva. Tų laisvės kovotojų 1945 m. skaičius siekė apie 100.000, dabar bėra likę apie 2-3 tūkstančius. Jie dirba labai organizuoti ir susiklausydami, pasiskirstę apygardomis, dėvi senąsias lietuviškas uniformas. Bolševikams niekad nėra pavykę susekti jų vyr. būstinės. Tačiau apie tos "vaiduoklių armijos" žygius išgirsta ir užsienis. Jų nuotakis buvo pavaizduotas taip pat lietuviška daina "Kas berniuk sumislyta".

— J. Daumanto "Partizanai už geležinės uždangos" E. J. Harrisonas yra išvertęs į anglų kalbą, o V. Gailius — į vokiečių. A. Liutkus yra išvertęs į prancūzų kalbą "Mažuosius Katinus". Rūpinamasi jų išleidimu.

Socialistų Internacionalo konferencijoje Milane, kuri pasibaigė spalio 21 d., visų trijų Pabaltijo valstybių socialistai priimti nariais. Tam priešinosi tik Britų darbo partijos atstovas Morgan Phillips, teigdamas, kad tai duos tik progą Maskvai puliti Internacionalą, kaip samokslininką prieš Sov. Rusiją. Pasak jo, Pabaltijis jau esąs pripažintas Sov. Sąjungai.

Steigiamojo Seimo Konstitucija

Jau prieš kelis mėnesius su kaku lygiai 30 metų nuo Steigiamojo Seimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos paskelbimo. Spaudoje šis faktas mažai teigiamas, tad prisiminkim jį nors ir vėlokai.

Tiesa, 1922 m. konstitucija nebuvo pirmoji. Steigiamasis Seimas 1920 m. buvo sudaręs pradžiai laikinąją konstituciją, kuri kaitaliojanti ar papildanti, veikė iki 1922 m. rugpjūčio 1 d. priimtą konstituciją.

1922 m. rugpjūčio 1 d. Lietuvos V-bės Konstitucija nustatė tvirtus pagrindus tvarkyti demokratiškai viduje, o tarptautinėje bendruomenėje Lietuva atstovavo šalia kitų valstybių kaip politiškai subrendęs kraštas. Ji nu-

statė Lietuvos Valstybės pilną žodžio prasme demokratinę respublikos formą.

Sukurti idealią konstituciją, kaip atrodo, nebuvo taip lengva. Ji buvo ruošiamą ištisus trejus metus, kūrėjų paimta medžiaga ilgai svarstyta, derinant ją su Weimaro (Vokiečių), Prancūzijos, Šveicarijos, JAV ir kitų pažangių valstybių konstitucijų dvasia.

Labai giliai skamba 1922 m. Lietuvos Valstybės Konstitucijos įvadas. Nors po to buvo išleista kitos 1928 ir 1938 m. konstitucijos, bet jau tokio įvado jėga nerasia. Tai liudija dirbančiųjų valstybinį darbą turėtą entuziazmą kuriant nemirtingą valstybės gyvenimo teisinį dokumentą.

Bet ir šis didelės reikšmės dokumentas, mūsų dienų pasididžiavimas, ne visų vienodai buvo sutiktas, nes kada Steigiamajame Seime buvo balsuojamas priėmimas šios konstitucijos, tai balsavo už tik krikščionių demokratų blokas, kitos partijos balsavo prieš. Kodėl jiems nepatiko, tebūnie leista jiems patiems pasisakyti.

Šiai reikšmingai sukačiai atžymėti šiais metais "Žiburių" b-vė (941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada) išleido vieną rinkinį 1922, 1928 ir 1938 metų konstitucijas. Jas lyginant kiekvienas galės atsekti tą kelią, kuriuoėjo nepriklausomos Lietuvos gyvenimas.

Beabejo, turime čia laisvame

Europos spauda apie Sovietus

PRAHOJE — KARINIS KOMINFORMAS

Šveicarų "Neue Zuercher Zeitung" Nr. 292 (1952. 10. 23) rašo, kad Rytų bloko kraštai Prahoje įkūrė nuolatinį koordinacinį komitetą. Tam kariniam kominformui vadovauja sovietų maršalas Bulganinas su dviem padėjėjais marš. Žukovu ir Vasilevskiu. Lenkijai jame atstovauja gen. V. Korzicas, Čekoslovakijai — sov. gen. Gusevas, Rumunijai — gen. Bodnarus, Vengrijai — gen. Farkas, Bulgarijai — gen. Grekovas ir Kinijai — gen. Jun Ti.

Jau anksčiau šveicarų "Gazette de Lausanne" išidėjo žinomo žurnalisto Bertrand de Jouvenel straipsnį, įrodinėjantį, kodėl, jo ištikinimu, Rytų Europa sudaro amerikiečiams "neišsprendžiamą problemą". Tuo tarpu ji, nesulaukdamas realios paramos, dar daugiau sovietinama. Tame pačiame dienrašty M. Clercas konstatuoja, kad Maskva norėtų "egzistuoti šalia Vakarų", tačiau amerikiečiams tai turėtų reikšti "išsizadėti Kinijos, Lietuvos, Estijos, Latvijos ir Europos Rytus palikti Sovietų kontrolei". Bet tai būtų per brangi kaina už taiką. Videlto Sovietai to nori, todėl jų spauda amerikiečių rinkimines kampanijas, anot "Die Tat" lydėjo šūkiu "Atgal prie Roosevelt politikos".

Kalbėdamas apie Sovietų penkmečio planus, "Baseler Nachrichten" Nr. 48/52 pažymi, kad kaip ir Sovietams visdėlto pavyksta juos praversti. Pav. pasižymėjusiam sovietų geologui Serebrovskijui pavyko aukso kasykloje Beringo pakraščiais nustatyti planą atlikti, tačiau kokią kainą? Ties sovietiniai "laimėjimai" lydimi tiesiog okeano ašarų, nežmoniškų kančių ir mirties tūkstančių karo belaisvių ir tremtinių. (Kiek tarp jų buvo ir mūsų tautiečių?) Šveicarų "Die Nation" rašo, kad Lietuvos kaimynijoj, ypač aplink Karaliaučius, 1945 m. buvo įkurta nemažai gudų ir ukrainiečių. Dabar jie vėl siunčiami atgal į rytus, o vietoje jų kurdinami totariai, kurie sudaro "apsauginius kaimus".

Partizano kapas

Schwetzingeno lietuvių darbo kuopoj

Atvykęs kuopon Tėv. Alf. Bernatonis metė mintį suruošti per Vėlinės partizano kapą, čia kilo subruzdymas. Pats kuopos vadovas kapt. M. Neimanas ėmėsi vadovauti darbiui, o dr. K. Pemkus iš liet. poezijos sudarė nuotainę kiną montazą. Deklamatoriai ir dainininkai įsijungė spontaniškai. Laiko nebuvo likę daug. Iš Alvinso, Oleknavičiaus, Pauliukevičiaus, Širvydo, Stankevičiaus, Raslauskos, Rimkaus, Rudžio ir Zailsko buvo pareikalauta nemažų pastangų. Ir jie savo padarė.

Vėlinių vakarą atklydo ir visa eilė svečių: Tėv. Alfonsas Bernatonis su savo štabu, Ryšių Karininkas prie Vyr. Amerikiečių Armijos Europoje štabo kapt. inž. J. Augustaitis, Ryšių Karininkas RMP centre kapt. J. Venckus ir kt.

Iškilmės prasidėjo kun. dr. A. Paškevičiaus laikomomis gedulingomis šv. Mišiomis, po jų sekė kun. Br. Liubino pamokslas, kuris betarpiškai susiriso su sekančia programa pradėta ilgesingąja "Lietuva brangi mano Tėvynė" melodija. Prie eglutėmis "apsodinto" kapo suklupo 3 vyrai, vaizduoją partizanus Lietuvos miškuose, ir užžiebė žvakutes. Tuo tarpu pynėsi Maironio, Brazdžionio ir kitų poetų posmai su svajingomis liaudies dainomis. Nors susirinkę buvo beveik išimtinai tik vyrai, tačiau buvo galima išgirsti krūtininių kilojimąsi ir pastebėti nesulaikytą ašarą. Po "Apsaugok Augščiausius" maldos Tautos Himnas užbaigė minėjimą. Besiskirstant pasigirdo kapeliono balsas, kad programa dar nebaigta. Atsisukę, vyrai pamatė ant kėdės stovinčią mažąją Ugnelę Mildažytę, kuri prabilo skardžiu balsu: "Ačiū, ačiū Tau Dievui!"... To tiktai reikėjo. Pasipylė ugningi plojimai. B. L.

pasaulyje dar ne vieną valstybininką, kurie 1922 m. konstituciją kūrė. Gera būtų išgirsti jų pačių atsiminimus kaip tik šios reikšmingos sukačties proga. L.Š.

Kanados gyventojai ir jų verslai

Kanados statistikos biuro duomenimis iš 14 milijonų krašto gyventojų dirbančių yra 5.286.153. Bet žemės ūkio darbininkų skaičius per pastaruosius 10 metų nuo 1.132.565 nupuolė iki 830.441. Beabejo žmogaus darbas žemės ūky yra pakeistas mechanizacijos priemonių, bet darbininkų trūkumas nuolat jaučiamas ir ūkis mažai tegali plėstis.

Kiti skaičiai yra taip pat būdingi krašto gyvenimo raidai. Taip muzikų sumažėjo — nuo 8.461 iki 8.038. Juos beabejo ištūmė radijas, televizija ir pan. Virėjų padidėjo — nuo 30.065 iki 35.176; menininkų — nuo 3.492 iki 3.786; rašytojų ir žurnalų nuo 4.580 iki 7.217; restoranų tarnautojų padidėjo veik dvigubai — nuo 38.065 iki 61.076. Tai rodo miesčioniškojo gyvenimo pakilimą.

Teisėjų padidėjo nuo 481 iki 597, o policijos nuo 17.181 iki 20.074. Advokatų skaičius mažai teapaaugo — nuo 8.621 iki 9.038, kai gydytojų padidėjo nuo 11.873 iki 14.325, galestingų seserų nuo 27.114 iki 35.138. Mokytojų skaičius padidėjo nuo 88.279 iki 105.000, o profesorų nuo 4.217 iki 5.422.

DOVANOS PREZIDENTUI

Amrikiečiai naujai išrinktam prezidentui paprastai siūnia daug įvairiausių, kartais labai originalių dovanų, o prezidentas dažnai turi didelio vargo kur jas padėti. Juk nevalia net ir nereikalingiausią daiktą nepagarbiai numesti. Pirmosios prezidentavimo savaitės visada būna pilnos tokių rūpesčių.

Originaliausia dovaną šv. g. vėžs Tomas Jefersonas, išrinktas prezidentu 1800 m. Šiam vadina mam liaudies draugui Massachusset valstybės ūkininkai buvo dovanojo visų savo karvių rinkimų dieną pamelžtą pieną. Prezidentas tiek pieno, žinoma, negalėjo išgerti, tad ūkininkai iš jo padarė sūrį ir iškilmingai nu-

gabeno į Baltuosius Rūmus. Sūriukas buvo nemažas — svėrė 1600 svarų.

1820 m. Jackson taip pat gavo sūrį, tik netokį didelį, bet už tai gavo dar vyno keletą bosų ir daug kitų žemės ūkio produktų. Gavo taip pat karietą, pianiną ir eilės damų siūlomą ranką. Mat, prezidentas tik neseniai buvo tapęs našliu.

Iš pastarųjų prezidentų daugiausia dovanų gavo F. D. Roosevelt. Sūrį, tiesa, nebuvo. Bet chuse laivų modelių, kilimų, žmogaus plaukas su ant jo įrašytą sveikinimu, kuriam išskaityti buvo pridėtas ir teleskopas, daugybė meno kūrinių, demokratų simbolis — asilas ir daugybė kit-

IŠ VISUR TRUMPAI

— Saarbrueckenas. — Saaro krašto rinkimai paskelbti lapkričio 30 d. Kadangi Prancūzija su Vokietija nesutarė, tai ir dabar rinkimuose vokiškosios partijos, kurios reikalauja prisijungimo prie Vokietijos, negalės dalyvauti.

— Kairas. — Specialiai komisijai patikrinus, pasirodė, kad pašalintojo karaliaus Faruko turtų yra mažiau negu skolų ir neužmokėtų mokesčių. Jo turtai bus parduoti iš varžytynių.

— Niujorkas. — JT biure tarnaujanti JAV pilietė Michka pasirodė jau nuo 1949 m. turinti sovietų pasą, nors jokioms JAV įstaigoms nebuvo pranešusi nieko, kad pilietybės atsisądėjo. Senato vidaus saugumo komisijai ją "pačiupinėjus", iš JT biuro ji atleista.

— Paryžius. — Prancūzijos komunistų organo l'Humanité tiražas nuo 600.000 puolė iki 160.000.

— Londonas. — Anglijoje išėinąs vienas lenkų laikraštis paskelbė rinkliavą nupirkti prezidentui Zaleskiui automobilį. Prezidentas tada parašė laikraščiu laišką, kad automobiliaus nenoris, nes lenkai turį svarbesnių reikalų negu automobiliai pareigūnams. Geriau esą daryti rinkliavą "Valstybės Išdūi" — maždaug mūsų Tautos Fondui.

— Londonas. — Karūnacijos komiteto sprendimas netransliuoti per televiziją Elzbietos II karūnavimo ceremonijų bažnyčioje būsiąs atšauktas. Būsią išleisti tik kaikurie patys esminiai aktai. Pakeitimas daromas dėl to, kad visuomenėje buvo pareiškęs didelis nepasitenkinimas.

— Paryžius. — Prancūzijoje išbandytas jų pirmas lėktuvas greitesnis už garą. O garso greitis yra 700 mylių per valandą.

— Tokio. — Japonija įsakė 6 Sovietų piliečiams, jų tarpe Pravdos ir Tasso korespondentams, iki lapkričio pabaigos iš krašto išvykti. Būsią ištremta

dar eilė kitų Sovietų ir Lenkų piliečių.

— Vašingtonas. — Gyventojų surašymo biuras paskelbė, kad JAV gyventojų skaičius prašoko 158 milijonus, t.y. nuo 1950 m. surašymo paaugo 7.300.000. JAV, esą, kas 13 sekundžių gimsta naujas kūdikis.

— Toronto. — Naftos tiekimo vamzdžiai iš Sarnia rafinerijų atvesti iki Toronto. Nuo lapkričio 5 d. jais jau teka benzinas.

— Otava. — Teisingumo ministras paskelbė, kad išaiktas nelegalus popieriaus gamyklų kartelis, kuriam priklauso visos gamyklos, išskyrus laikraštinių popieriaus. Kartelis yra nustatęs pastovias kainas visoms popieriaus rūšims ir tarp firmų nėra jokios konkurencijos. Nesenai buvo taip pat paskelbta apie kartelį gumos pramonėje. Laukiama, kad byla bus perduota teismui.

— Otava. — Federalinis parlamentas naujai sesijai susirenka lapkričio 20. Šio parlamento kadencija baigiasi 1954 m. rugpjūčio 25 d., tačiau manoma, kad ši sesija jam gali būti paskutinė. Yra ženklų, kad vyriausybė ruošiasi rinkimams sekančiais metais.

— Otava. — Savo užprojektuotai peticijai dėl visuotinio gydomo plano CCF parašos rinkis visame krašte aplankant visus namus. Tam paruošta 30.000 peticijos lapų, kurie jau išsiuntinėti padaliniais.

— Otava. — Prekybos min. Howe sausio mėn. žada vykti į Pietų Amerikos kraštus, su kuriais Kanados prekyba pastoviai kyla.

— Winnipegas. — Winnipegas yra didžiausias pasaulyje javų pakrovimo centras. Iš čia kas 20 minučių išeina javų traukinys į Fort William ir Port Arthur. Per visą sezoną išsiunčiamų javų traukinių bendras ilgis 14 mylių.

AUTOMOBILIS, BE KURIO NEIŠSIVERSI KANADOJE

Tarnybai

Malonumui

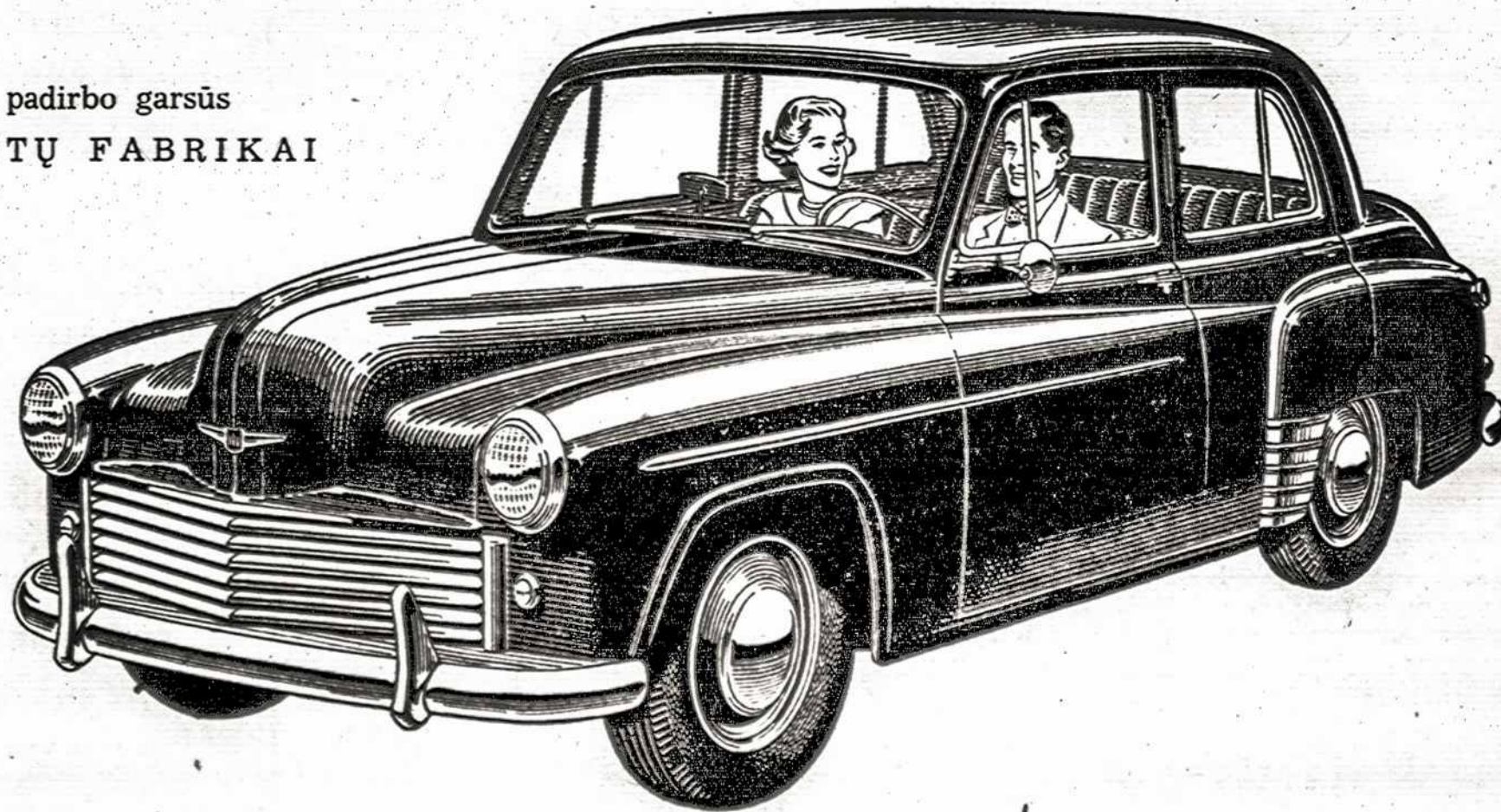
Susisiekimui

DABAR yra pats laikas pasinaudoti metų galo kainomis.

THE HILLMAN MINX jums suteikia:

Modernų stilių ir patogumą, Žemą pradinį įmokėjimą, Žemas naudojimo išlaidas.

Ir jį padirbo garsūs BRITŲ FABRIKAI

Tik įsidėmėk šiuos stiprumo davinius:
Pajėgus "Econimaster" motoras, Puikus modernus stilius. Super saugi unitarinė konstrukcija. Nepaprastai malonus važiuoti. Vieno gabalo lenktas lango stiklas. 11 kubinių pėdų bagažo skyrius. Pilnai hidrauliniai 2 kojų stabdžiai.

Patikrintos, antspauduotos priekinės šviesos. Didelio automobilio erdvė — mažo automobilio vairavimas. 7 spalvų ir gražių linijų kombinacijos.

Tuoju nuvyk pas artimiausį HILLMAN MINX agentą!

HILLMAN minx

A PRODUCT OF THE ROOTES GROUP.

ROOTES MOTORS (CANADA) LIMITED • MONTREAL • TORONTO • VANCOUVER

JAU LAIKAS

įsigyti spalvotų lietuviškų Kalėdų atviručių!

Specialiai pieštos tautiniai motyvais dail. T. Valiaus ir dail. P. Osmolskio. Kaina su voku 10 centų.

Nuliūdusiam draugui padoriaiše dovanoti Kaledoms V. Kastyčio "Kolektyvine Prausykla". Kaina \$1.

Rašykite "Žiburių" Spaudos Bendrui, 941 Dundas Street West, Toronto, Ont., Canada.

Pavergtoj Tėvynei

Veda ALMUS

* Vilniuje vėl eina opera "Gražina". Valstybinė Filharmonija sezoną atidėre spalio pradžioje koncertų seriją: Simfoninis koncertas, Kamerinis, LTSR Valstybinio Dainų ir Šokių ansamblio ir Jungtinio Valstybinės Filharmonijos ir Radijo komiteto choro koncertai. Bilietai buvo platinami centrinėje bilietų kasoje: Vilnius, Stalino prospektas 6, kuri atidaryta nuo 13 val. iki 17 val., kioskuose ir "pas igaliotinius žiūrovus organizuoti".

* Plungės K. Požėlos kolūkių partinės organizacijos sekretorius Ad. Labanauškas skundžiasi, jog partijos narių disciplina esanti labai palūję. "Darbo drausmės pažeidimo faktai, mėginimas išvystyti ir grobysti turtą aiškiai rodo, jog mes komunistai, per mažai atsižvelgiame kolūkiečių komunistinėms pažiūroms ir darbui, ir socialistinėms nuostatoms dvigubai". Labanauškas mano, jog po partijos didžiojo kongreso Maskvoje reiktų pasitempti ir jiems patiems būti uoliesiems.

* Vilniaus universiteto choras, susidedantis iš 190 studentų, esą, sparčiai ruošiasi dekadai Maskvoje. Choro vadovauja "Krogetas", instrumentalistų grupė Bartusevičius, šokių retelė — Gudavičius. Juos uoliai prižiūri partinė organizacija, kuri ypač "daug padeda Bartusevičiui, kuris neturintis reikiamo patyrimo".

* Kaip matyti iš M. Gedvilio pranešimo rusų sejoje pabaigoje, "Hydroelektrinės statyba prie Nemuno" yra dar labai neaiškios dalykas. Dar nėra planai neprašyti. Jis tikrai kalba tik apie Drūkšų ežero hidroelektrinę, kurią stato susiję gūdai, lietuviai ir latviai kolūkiečiai (kad didžioji Rusijai tai mažiau kainuotų).

* LKP(b) Vilniaus miesto Tarybų rajono komiteto sekretorius V. Čižnovas skundžiasi "stambiais trūkumais" "lelijos" fabrike. Čia stringa reikiamos darbo drausmės, silpnai skleidžiamas pirmųjų patyrimas, nepalankiame teigiamo darbininkų iniciatyva. Direktoriaus drg. Mikšys gyvena nusiraminiame nuotakis, nekovoja už iškeltų trūkumų pašalinimą.

* Vilniuje projektuojama visos šalies mokslo įstaigų statyba. Stalino prospekte, prie Jaunimo aikštės atnaujinti metais prasidėsiant namų statyba, kuriuose gyvens apie 140 aspirantų. Šalia to pastato išaugo Mokslo Akademijos darbuotojų gyvenamieji namai, o taip pat LTSR Centrinės bibliotekos rūmai.

* Vilniuje Ekonomikos Institute spalio mėnesio pradžioje įvyko mokslinė konferencija, skirta nagrinėti "Stalino veikalus kalbos mokslo klausimais".

Dr. Andžijevskis padarė pranešimą apie ekonomikos dėsnių pobūdį socializme. Tada pagrindinį pranešimą padarė J. Tomošius "Stalino veikalų kalbos klausimais reikšmė ekonominiams mokslams".

* LKJS CK sekretorius A. Roguotis, pasidžiaugęs, kad tiek daug jaunų lietuvių yra prasimušę į TSRS čempionus, randa, jog sportas nėra mažiausiai pripažintas respublikoje. Kaip prieštastis nurodomas — nesidomėjimas tarybinio sportu, priemonių neturėjimas. Roguotis ypač puola universitetų studentus, kurie pasidėre taip nerangūs. Pylos gausa klaidėdama, kad turėdama "tokias geras" sąlygas nekultūringai vandenį sporto.

* Spalio 15 d. LTSR Mokslo Akademijos salėje mokslinis dešimrodarbis Jonas Mazelaitis gynė disertaciją "Valgomybių grybų savitarpio ryšys su augštesnių augalų bendrijomis" biologijos mokslų kandidato laipsnį įgijęs. Oponentais buvo prof. dr. J. Dagys ir doc. K. Brundza.

* Įsivaizduokite sau, kad torontiečiai ar niujorkiečiai būtų gen. Eisenhowerio vyriausybės paprašyti auginti trinius. Ir būtų paaiškinama, jog "triniai priimami iš kolūkių, kolūkiečių, darbininkų ir tarnautojų mėsos pristatymų sąskaiton; 800 gr. gyvo svorio trinius — už 1 kg. mėsos pristatymą". Toliau didžiuliu skelbime Stalino rojuje LTSR nurodoma: "...pristatinkite kontoroms, agentams ir rinkėjams ir reikalaukite apmokėti pagal... (žodis išimtas) paruošinių kainų kainininkų, priklausomai nuo kailiukų kokybės". Tad ir darbą draugai Bimbos, Mizaros, Ylos su Pruseikomis — už laisvąjame pasaulyje užaugintus trinius Stalinas kiekvienam jūsų duos po Lenina!

* Tipiška lietuviško simfoninio koncerto išpildoma šiuo metu rusų pavergtoj Lietuvoje programai: Dvarionas "Pasveikinimas draugui Stalinui", Juzevičius — "Simfonija Nr. 2", Vainiūnas "Rapsodija smuikui ir orkestrui" ir Tallat Kelpš "Kantata apie Stalina". Išpildė Jungtinis Valstybinės Filharmonijos ir Respublikinio radijo komiteto choras, J. Petraskevičiūtė su J. Stasiūnu, smuikinkas A. Livontas.

* "Tiesio" ir kiti tarybiniai laikraščiai Lietuvoje palaikė Amerikos prezidento rinkimus požeigijų kandidatę "Vincentą Holiną" — skelbdama Eisenhowerį turint, t.y. drįstant turėti akcijas tokios bendrovės kaip restoranų korporacijos "Howard-Johnson", kuri praėjusiais metais turėjusi 150 milijonų dol. pelno.

HAMILTON, Ont.

Kariuomenės šventės minėjimas rengiamas lapkričio 23 d., sekmadienį, 5 v. pp., "Dainavos" salėje, 469 Bay St. N.

Programoje: paskaita, kurią skaitys svetys pulk. P. Kaunas. Meninę dalį atliks Hamiltono Tunto skautai. Prie įėjimo renkamos aukos liet. karo invalidams.

Kviečiame visus tautiečius minėjime kuo skaitlingiau dalyvauti. LB Valdyba.

— Lapkričio 23 d. 4 val. pp., United Steel Workers of America salėje, King William ir Wentworth g-vių kampe, bus rodomos spalvotos filmos iš Newfoundlando ir Niagara apylinkių. Vitos socialdemokratų kuopa kviečia atsilankyti ir lietuvių.

Kristaus Karaliaus šventės minėjimą lapkričio 9 d. surengė ateitininkai. Paskaitą skaitys svečias iš St. Catharines, kun. Mikalauskas, OFM — "XX a. žmonių apostazija nuo Kristaus". Savo labai giliai mifitinis Mikalauskas, OFM, baigė dilemą: "arba apsiprėsti prie Kristaus, arba žūti".

Minėjime, kuris įvyko "Dainavos" salėje, tedalyvavo 30 asmenų.

Apieškim šį kartą be moralų, bet tik nors vienai minutei susikaupkim savyje ir giliai giliai susimąstykim...

Gražios pastangos

J. Bajoriūnas lapkričio 4 d. gavo darbo Hydro bendrovėje Dundas. Pastieiravęs jį priėmusio pareigūno ar nereikia daugiau darbininkų, sužinojo, kad esą dar reikalingi 5. Neturėdamas pažįstamų bedarbių, jis po kelių valandų teiravimosi telefonu surado pora tautiečių, kurie nuvykę į minimą darbovietę, irgi gavo darbo. Tikime, kad ir kitiems tautiečiams panašios progos pasitaiko. Atrodo, būtų pravartu Bendr. V-bai tam reikalui įsteigti darbo paklausos-pasiūlos biurą, karts nuo karto jį pareklamuojant.

Tekstilės fabrike, esančiame Mary g-vėje, lapkričio 11 d. baigtas streikas, trukęs kelias savaites. Darbininkai gavo 7c val. pakėlimą ir priekį ir 2c už praėjusį laiką, berods, nuo balandžio 1 d. Po ilgos kovos tarp CIO unijos ir AFL (komunistųjuočiančios), paskutiniame susirinkime darbininkai pasisakė už streiko baigimą tuo pačiu ir už CIO 217

Serijos Nr. 2

Calvert's

ŽINIOS
APIE
KANADĄ

Tai yra antras straipsnis iš serijos, skirtų naujiesiems kanadiečiams. Mes tikime, kad šie straipsniai bus jums įdomūs ir padės išnaudoti galimybes savo naujoje tėvyneje.

Kanada padalinta į dešimt provincijų ir dvi teritorijas. Rytinėje pakrantėje randami Newfoundland, susidedantis iš Newfoundland salos ir Labradoro žemyno. Pagrindinis šios provincijos gyventojų verslas — popiermalkės ir žvejyba. Čia taip pat yra daug mineralinių rezervų.

Prince Edward Island, mažiausioji provincija, yra žinoma kaip žemės ūkio ir žvejybos kraštas. Nova Scotia taip pat žemės ūkio ir žvejybos provincija pasižymi savo obuolių ir kitokiais vaisiais. Ji taip pat žinoma, kaip anglų gombybos centras. New Brunswick provincijos gyventojai užsiima žvejyba ir žemės ūkiu, o taip pat popiermalkių ir rąstų gamyba.

Quebec, didžiausioji provincija, yra Kanados pradžios tėvynė. Anksčiau žinoma, kaip žemės ūkio provincija, dabar tapo augstos pramonės kraštas. Pagrindinės pramonės šakos: medžio ir popierio, kasyklos ir žemės ūkis. Quebecas pirmąjį provincijos hidroelektrinės jėgos gamyboje.

Ontario, antroji didum provincija, pramoningiausnė už Quebecą. Čia taip pat gaminamos popieris, mineralai ir hidroelektrinė jėga. Pietinė provincijos dalis, pasižyminti švelniu klimatu, yra vadinama "visoju juosta" ir turi didžiausią gyventojų skaičių kvadratinėje mylijoje.

CALVERT HOUSE mielie laukia jūsų komentaro ir sumanymų dėl mūsų sekančių straipsnių turinio. Jūs prašome siųsti per šio laikraščio redakciją.

Sekantį mėnesį — Kanados vakarinės provincijos.

Calvert DISTILLERS LTD.
AMHERSTBURG, ONTARIO

balsų, prieš 15. Fabrike dirba apie 500 darbininkų.

Šiame karštame unijų ginče aktyviai pasireiškė ir lietuviai, palaikydami CIO. Iš jų pažymėtinas Vyt. Juzokas. Kadangi fabriko vadovybė linko irgi prie CIO ir buvo suinteresuota kuo greičiau streiką baigti, tad energinga Vyt. Juzoko ta kryptimi veikla atkreipė vadovybės dėmesį ir jis gavo pažadą, kad fabrikas pradės darbą, priims mažiausiai 10 naujų lietuvių.

Sk. St.

Liet. Enciklopedijos atstovai St. Dalius jau pirmąją savaitę surinko 40 prenumeratorių. Šiuo metu peršoktas visas šimtas. Hamiltoniečiai, kurie norėtų užsiprenumeruoti LE, gali kreiptis į savo atstovą ir paštu. Jo adresas: St. Dalius, 35 Wilson St., Hamilton, Ont.

Magd. Jankevičiūtė, buv. tremtinė, Niujorke gyvenanti trečius metus, kasmet BALFo vajuos metu aukoja savo visą menką mėnesinį uždarbį — \$50.

ALRK Federacijos Naujosios Anglijos suvažiavimas įvyks Bostone gruodžia 7 d.

Sp. Kl. Valdyba.

Hamiltono Sporto Klubas "Kovas"

šiu metų lapkričio 29 dieną, St. Michel's salėje (213 James St. N.) metinių progą ruošia

ŠOKIŲ VAKARĄ su įvairia programa.

Programoje: moterų kvartetas, baletas, solo. Veiks turtingas bufetas su kietais ir minkštais gėrimais.

Pradžią punktualiai 7.30 val. vak.

Sp. Kl. Valdyba.

Š.m. LAPKRIČIO 22 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, visi maloniai kviečiami atsilankyti į didžiulį

PRIEŠADVENTINĮ ŠOKIŲ VAKARĄ,

kuri ruošia KLTS Wellando skyrius, 162 HAGAR St., Slovak recreation Club, Welland. Gros puikus Wellando vokiečių klubo orkestras. Veiks turtingas valgių, gėrų bufetas ir turtinga loterija.

Pradžią 7 val. vakaro.

Laukiame visų ir iš visur.

KLTS Wellando Skyriaus valdyba.

WELLAND, Ont.

Apylinkėse LOK suauktame susirinkime, dalyvaujant 62 vietos lietuviams ir keletui svečių, iš apylinkės valdybą išrinkta: J. G. Skaišty, V. Morkūnas, J. Šimkus, J. Stanaitis, Ant. Stankevičius, St. Macikūnas ir K. Bluzienė. Kandidatais liko M. Salčiūnas ir Alb. Abromavičius. Į kontrolės komisiją išrinkti: B. Simonaitis, J. Kutka, J. Paužuolis, kandid. — Ant. Čepukas ir K. Smolskienė.

Paieškojimai

Ieškoma. Bessie (Barbora) Dvarionas, 1939 metais Kanadoje mirusio Adomo Dvariono našlė, gyv. netoli Klaipėdos (Mozuriskioje ar Mozuriskoje). Turimomis žiniomis, prieš okupaciją pasitraukė ar buvo išvežta Vokietijon. Iš ten, gal būt, emigravo kur kitur. Ieškomoji arba apie ją žinantieji maloniai prašomi skubiai atsiliepti.

Lietuvos Gen. Konsulatas New Yorke.

Visais turto pirkimo

ir pardavimo reikalais

Jums patarnaus

Feliksas Senkus

Tel. LL 3744

WILLIAM BOLLAND

Real Estate

1130 College St.,

Toronto, Ont.

GERIAUSIAS ANGLIS

PIGESNE KAINA

gausite per NORRIS FUEL CO. ATSTOVĄ V. AUŠROTĄ, 206 Gilmour Ave. Užsakymai priimami nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

Telefonas: LY. 0305.

Dėmesio vyrai!

ATIDARYTA NAUJA LIETUVIŲ KIRPYKLA Darbas atliekamas gerai — prašom įsitikinti. 867 DUNDAS ST. W., Toronto (tarp Euclid ir Manning) Veikia nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Telef. EM. 4-6954 Savininkas Aleksandra Vosylius

Iš lietuviškojo pasaulio

Prof. J. Kaminskas, pailsėjęs po sunkios ligos, jau grįžo į Niujorką.

VOKIETIJA

Vėlinių išvakarėse vokiečių Kaiserlauterno kapinių tolimiausiam kampelyje susirinko vyrai pilkoms Sargybų ir Darbo kuopų uniformomis. Jie atėjo rikiuotėje su savo dalinių vėliavomis, perrištomis juodais kaspinais, lydimi gedulingo maršo melodijos. Atėjo pasimelsti prie savo draugų kapų, pasimelsti už juos ir už visus savo tautiečius, kurių kapai išmėtyti po visą žemės paviršių. Buvo atstovaujamos 3 tautos: lietuviai, lenkai ir slovakai. Pirmiausia kalbėjo lenkų kapelionas kan. A. Tyszynski, po jo lietuviškai kun. Br. Liubinas ir galiausiai slovakškai kun. Precner. "Sveika - Marija" ir "Amžinąjį Atilį" nuskambėjo vėl visomis trimis kalbomis.

Ta proga lietuvių kunigas pašventino 4 naujus antkapius ant kurių yra iškalos pavardės: Bartaska, Budrys, Čiuras, Radušis. Antkapiai padirbdinti 2040 kuopos, vadov. kpt. R. Berento.

Bad Ems pašventinta kopylė, pastatyta pagerbti visų tautų žuvusių karių. Pašventinimo iškilmėse dalyvavo ir Bad Kreiznach ir Kaiserlautern lietuvių darbo bei sargybų kuopų atstovai. Kalbą lietuvių vardu pasakė kap. Berentas. Lietuvių vardu taip pat padėtas vainikas.

Memmingeno pakraštyje jau pastatyti blokai, į kuriuos persikels užsieniečiai tremtiniai iš kareivinių.

Alf. Makarskas Vokietijos LB Krašto Valdybos yra paskirtas propagandos skyriaus vedėju. Jis darba jis dirbo ir anksčiau.

V. Kr. Valdybos Įgaliotiniai panaikinti, nes praktiškai jie nieko ir neveikė.

Varelis prieglaudus lietuviams seneliams V. Kr. Valdyba pasiuntė 70 rūšių vaistų ir tvartomosios medžiagos 400 vienetų.

Lietuvių centras paminėjo 26 m. sukaktį. Kultūros ir Savišalpos Draugija "Nemunas" — 43 m., o Argentinos Lietuvių Bendruomenė — dveju. Per minėjimus buvo suuroštos įvairios ir turiningos programos. "Argentinos Lietuvių Balsas" šiemet mini 25 metų spaudos darbo sukaktį. Buenos Aires provincijos sostinė E. Peron universiteto 250 žmonių choras, minėdamas savo dešimtmetį, taip pat lietuviškai sudainavo "Kur bėga Šešupė". Į koncertą garbės svečiais buvo pakviesti "Dainos" chorvedys pianistas A. Kuprevičius, Šv. Cecilijos choro vedėjas V. Rimavičius ir A. Mindaugo draugijos — A. Petraitis.

Rūkytojo kosulys

Ar Jūs nekosite taip stipriai, jog Jums atrodo, kad Jūsų bronchių vamzdeliai nebeišlaikys? Ar Jūs nekrankštate ir nekosite visą dieną, stengdamiesi išvalyti gleives užkimštas bronchių takus. Atkreipkite į tai dėmesį. Jeigu Jūs turite šios rūšies varginantį kosulį, sukelta rūkymo ar pon., pabandykite RAZ-MAH kapsules, kurios skubiai Jūs pagydyt. Tempton's RAZ-MAH greitai išvalo gleivę ir po to Jūs nustosite kosėti ir krankštėti. 65c ir \$1.35 vaistinėse. R-57.

BUTCHER & ARMSTRONG Real Estate 758 Yonge Str., Toronto

NAMAI, SKLYPAI ir BIZNIAI įvairiose miesto bei užmiečio vietose.

Atstovauja: V. JUČAS Įstaig. tel.: RA. 4712, RA. 8495 Namų: LL. 8361.

Hamiltono ir jo apylinkės alyvos apšildymo kontraktoriaus K. TRUMPICKAS

Irengiami nauji ir remontuojami arba pataisomi seni ALYVOS APSILDYMAI — Oil Burners — ir naujos arba senos krosnis pigiausiomis kainomis ir geromis išimokėjimo sąlygomis. Taip pat taisomi vietiniai ir europietiški radijo aparatai ir šaldytuvai. Apžiūrėjimas ir patarimai atliekami nemokamai — VELTUI.

Prašoma kreiptis: 18 Spadina Ave., Hamilton, Ont. Telef. 9-20-35

F. N. RADIO AND TELEVISION SERVICE Phone OL 3356

236 GLADSTONE AVE. (prie Dundas St. W.) TORONTO, Ont.

Atidarymo nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Felix Norvydas

Jei norite pirkti ar parduoti: namus, apartamentus, hotelius ir kit. biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarimą. Prašome kreiptis

TONY A. DAGELIS Atstovauja

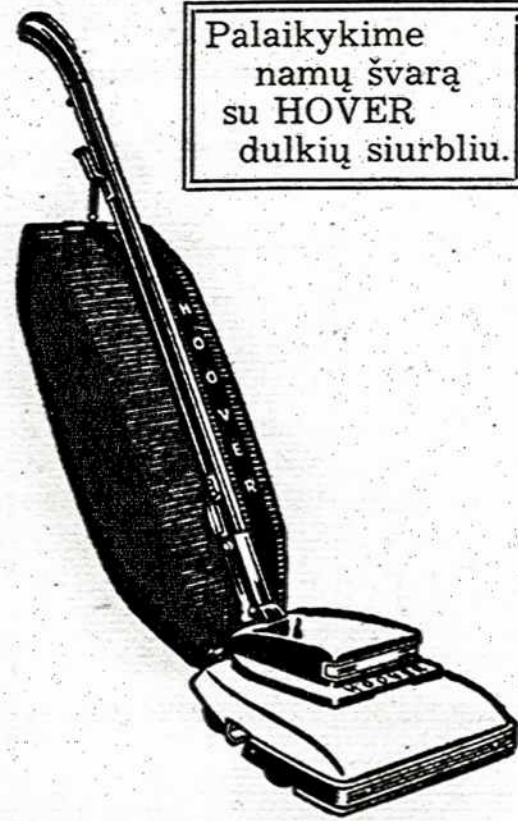
John Macdonald REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

Office: 202 James St. E., Hamilton, Ont. Phone 7-4220 or Res. 3-4915, 2-1470

Joks kitas dulkių siurblys nevalo taip, kaip

Palaikykime namų švarą su HOVER dulkių siurbliu.

Taip pat siūlome geriausius HOVER grindų vaškuotojus ir blizgintojus.

Lietuvių Baldų Krautuvė MOHAWK FURNITURE CO. 2448 DANFORTH AVE. TORONTO Telefonas OXFORD 4444

Pilnas namų apstatymas, elektros reikmenys ir vaikų baldai. Krautuvė atidaryta nuo 9 ryto iki 9 val. vak. Teirautis pas JONĄ AUKŠTAITĮ Telefonas OXFORD 4444

6 įstaigų parduodamų namų sąrašuose Jūs visada turėsite didesnę galimybę susirasti pageidaujamą namą. Visuose rajonuose įvairių namų pasirinkimas. Norėdamas pirkti ar parduoti savo nuosavybę pirmiausia pasitark su

J. KARPIS

K. WILES REAL ESTATE (Centrinė Įstaiga)

1 St. Clair Ave. W. Toronto

Įst. tel. RA. 1232 Rez. JU. 6975

Neradę manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefoną.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RL 5304

576 QUEEN ST. W. Tel. EM. 3-1613

LITUANISTINIO ŠVIETIMO TIKROVĖ JAV

(Pabaiga)

3. Švietimo sutvarkymas

Kartais mes be reikalo mėgstame pagyrimais užtuoti žymias spragas ir džiaugtis, kad jau negalime nuveikti daugiau, nes esame darę, ką galėjome. Tokia pažiūra apsiriboti bent lituanistinio švietimo srityje būtų visų kenksmingiausia.

Pats laikas — žinoma, gerokai ir pavėlinta — bent jau dabar turėti švietimo centrą: be švietimo centro su švietimo skyriais apygardose ir apylinkėse neįmanoma normalus lietuvių ugdymo uždavinių vykdymas mūsų bendruomenėje.

Švietimo organams ir pagalbai turi ateiti visur sudaryti tėvų komitetai, reiškiantieji tėvų valią bei iniciatyvą, o taipgi organizuoti ir neorganizuoti lietuvių visuomenę.

Būtina švietimo reikalams turėti atskirų lėšų, kurios eitų į bendrą fondą ir būtų skirstomos nustatyta tvarka vietovėms. Šis fondas išlaikytų mokyklų tinklą ir kultūrinės įstaigos su minimumu apmokamų nedidelių personalu ir su savanoriškai susitelkusiais neapmokamais talkininkais-specialistais.

ALTas ir BALFas tokias lėšas turi. Ir, kol nesame išvystę aiškesnės ir efektyvios JAV lietuvių bendruomenės veiklos, tektų tokias lėšas sudaryti įvairiais čia, Amerikoje, praktikuojamais būdais. Mokyklų ir minimų institucijų išlaikymas nėra tik vaikų turinčiųjų tėvų pareiga. Tai yra visos lietuvių bendruomenės pagrindinis uždavinys greta kitų didelės svarbos uždavinių — Lietuvos laisvės bei jos atstatymo, savišalpos, genocido sustabdymo ir kt.

Lėšų reikalauje reikalauja šeštadieninės mokyklos, lituanistinės klasės angliškose mokyklose, kursai, lituanistikos institutai, namų ar tėvų mokyklos; taipgi bibliotekos, vaikų radijas, jaunimo teatras, leidyklos; kaikiuros tų institucijų lėšas grąžintų bent dalinai.

Dėl lėšų visada visuomenė sudreba. Tačiau jų netrūko nei AL Tui, nei BALFui. Jų netrūks ir švietimo reikalams, nes kai visuomenės vadovai tinkamai prabyta ir bendruomenė — visados jų prašymai tenkinami su patrijotišku nusiteikimu.

Pagaliau čia lietuviai nenusileis niekam. Juk mūsų reikalais ima sielotis patys amerikiečiai. Čia duodu pavyzdį iš Laisvosios Europos Komiteto, kur ir lietuviai turi savo vietą, teises ir materialinę ir moralinę paramą: LEK, gavęs per lietuvių Patariamąją Grupę 1950 metais sovietų išleistą vadovėlį Lietuvoje,

susirūpino, kad dvasinis genocidas labai žaloja jaunimą — štai jau ryžtasi rengti vadovėlius laisvos atstatytosios Lietuvos mokykloms — tai viena; antra, ryžtasi stipendijas duoti akademiniam jaunimui, kad būtų parengta specialistų atstatomajai Lietuvai ir jos kūriniui darbu. (O mes patys ką ryškaus šioje srityje emėmės visuotiniu mastu? Ar nesame tiek sąmoningi, tiek nesąmoningi įsisėdę į įvairių apskaičiavimų ir ambicijų vežimus ir tapę dvasinio genocido talkininkais šiaipus Atlanto?).

Po kurio laiko nebeturėsime savų studentų tautologinių dalykų auditorijose, jei mes tūpėsime kaip iki šiol, nes pradi-

nėje ir gimnazijoje neišėję lituanistikos programos — universitete bei lituanistikos institute jie neįklaus paskaitų, o pagaliau jie bus įpratinti žiūrėti į lietuvių, kaip kampingininkę, t.y. tokią, kuriai nėra vietos, nėra lėšų, nėra pakankamo dėmesio mūsų pačių visuomenėje.

Tad vertinkime laiką, kuris dirba mūsų nenaudai, jei mes čia tūpėsime; vertinkime auklėjimą, kaip vienintelį išsigelbėjimą nuo lietuviškosios bendruomenės mirties; vertinkime savas kūrybines jėgas, išbandytas šiaipus ir anapus Atlanto!

Nežuvę nuo nacių ir bolševikų teroro, nežūsimės dolerio okupacijoje, į kurią kone savanoriškai, rodos, atsiduodame. Baisus dalykas. Nežūkime!

VALDIS SKUDRA

Dainuokite sesės, užkite broliai
uždegti tūkstantį baltų žvakių —
Jums dienos — paberti perliniai karoliai,
o naktys — sparnai svajonių lakių.

Prisipilkite vyno taures krikšto,
kvepalais suknias šlamantco šliko...
Gal negirdėsite atplaukiant iš tolo
staigiam skalių argulto vilko.

Dainuokite moterys, užkite vyrai,
tik uždegti sunkiom užuolaidom langą.
Naktimi juoda teklojasi tyrai
ir pelkės ir apkasų pragarą angą.

Puotaukite ponios žavingos, didvyriški ponai,
juk jūs broliai taip pat paruošta puota —
be pertraukos groja jiems patrankų vargonai
ir garbė amžina jiems dovanota.

Juos krauju kvapas dar labiau svaigina
ir mirtis šoka jiems, kaip nuoga moteris ant stalo,
ji gyvybes, kaip kvapius žiedus skina
vaikui amžinam, be pradžios ir be galo.

O jūs skubėkite karžygams garbę pinti,
kai jie be sąnarių grįš ilgom, ilgom vorom.
Garbės ženklus kalkite ant kryžiaus parašytą mintį —
Jesús Nazarenius Rex Judeorum.

Moderniškas katekizmas

Quebeko hierarchijos dar 1942 m. sudarytoji speciali komisija pagaliau baigė ruošti ir apaštališkasis delegatas jau patvirtino naują, mūsų laikams pritaikytą katekizmą, kuris įvedamas į visas provincijos mokyklas.

Naujasis katekizmas — R. B. Poester, OFN, Le Catechisme catholique, edition Canadien — išleistas L'Action Sociale, turi net 280 pusl. su apie 1000 klausimų bei atsakymų. Kuo jis skiriasi nuo įprastinių katekizmų, gali parodyti nors pora jo klausimų bei atsakymų:

— Kokių priemonių vyriausybės turi krašto gyventojams?

— Jos privalo gerbti kiekvieno teises, vykdyti įstatymus bei

teisėtumą ir rinkti tik mokesčius.

— Kaip piliečiai gali pasirinkti geresnę valdžią?

— Balsuodami už kandidatus, kurie jų nuomone tinkamiausiai galės patarnauti bendrajam piliečių labui.

— Kaip 4-asis Dievo įsakymas įpareigoja darbdavius?

— 4-asis Dievo įsakymas darbdavius įpareigoja neįžeisti asmens, sąjungų teisių, mokėti teisingą atlyginimą ir leisti atlikti religinę praktiką.

Šie ir visa eilė kitų klausimų, pav., piliečių prievolės valstybei, piliečių teisės ir tt., rodo, kad įvedamas naujas katekizmas yra naujų kelių skyrimas, katechizacija iš grynai teoretinės plotmės perėjimas į praktinę.

ANGLIJOS ŠEIMA

Statistikos žinios paimtos iš pereinamųjų metų gyventojų surašėjimo Anglijoje (Reuters, lapkričio 7 d.) rodo, kad:

Daugiau negu pusėje britų namų nėra vaikų, jaunesnių negu 16 metų.

Kiekviena penktą ištekęs moteris yra bevaikė, kai tik 4,4% turi penkis ar daugiau vaikų.

Trys milijonai vedusių porų neturi vaikų, kai tuo tarpu 3.100.000 turi tik po vieną vaiką. 8.000.000 namų iš 14.500.000 visos šalies namų neturi nė vieno mokyklinio amžiaus vaiko.

Vidutinis visoje šalyje šeimos dydis yra 1,72 vaiko, bet Londone yra tik 1,56, kai Škotijoje dar yra 2,03.

Gydytojai, advokatai ir kitų profesijų asmenys turi mažiausias šeimas.

Komentatoriai išvedinėja, kad gimimų sumažėjimas yra bendras reiškinys visuose pramonės kraštuose.

ŠEIMA IR MOKYKLA

Auklėjimo problemoms spęsti, Prancūzijoje įvyko šiais metais net du kongresai, kurių viename buvo susirinkę tėvai, o kitame — mokytojai. Tiek vieni, tiek kiti siekė vieno ir to paties dalyko: surasti glaudesnę bendradarbiavimo bazę tarp šeimos ir mokyklos. Šis bendras tėvų ir mokytojų susirūpinimas iškėlė patį pagrindą auklėjimo darbe.

Šiandien visuose kraštuose nusiskundžiama šeimos "supasaviimu". Popiežius Pijus XI kalbėjo jau 1929 metais apie "apverttą smukimą šeimyninio auklėjimo". Net gerų katalikiškų šeimų tarpe — kaip konstatavo kongreso dalyviai — daugelis tėvų mano esą atsipalaidavę nuo auklėjamojo darbo, kai savo vaikus išleidžia į mokyklą.

Tokia tėvų lakysena duoda gerą argumentą tiems, kurie sako, kad auklėjimas yra valstybės reikalas. Yra žinoma, kaip plačiai tokia auklėjimo samprata yra išsiplėtusi: suvedžiojami kartais net geri katalikai. Pridengiamas dažnai vienos neutralios mokyklos vardu, kad galėtų sumti visą auklėjimo monopolį ir savo rankas ir vietą tikytų pamokų platinai bedieviškumą, lygiai taip, kaip totalitarinėse valstybėse.

Tėvų nesidomėjimas auklėjimu išstato mokytojus į pavojų, jei ne teoretiškai, tai bent praktiškai, laikyti save vieninteliais formuotojais jauno vaiko sielos. Jie gali ignoruoti šeimos aspiracijas, žinodami tokius tėvų nusiteikimus. Mokykla ne daug ką gali be šeimos. Naujaisiociologiniai tyrimai anketais parodė, kad lemiamą veiksnį auklėjamajame darbe sudaro kaip tik šeimos aplinka. Netvarčia šeimoje kaip tik dažniausiai būna jaunuolių nusikaltimų priežastimis.

Vienas iš kongreso dalyvių padarė šiuo klausimu statistiką, kur konstatuojama, kad iš 65 nusikaltėlių berniukų tik 4 turėjo normalų šeimos židinį. Tai sudaro vos 6%; kiti 94% buvo aukso netvarkingos šeimos.

Šeimos aplinka daro didžiulį įtaką vaiko charakterio formavimui. Patyrimas ir kasdieninė statistika patvirtina aiškiai šią tradicinę bažnyčios mintį. Mokykla gali labai lengvai tik paaštrinti netikusią šeimos įtaką ir vaiką; jai sunkiau nugalėti ir pašalinti kliūtis, kylančias iš netikusio šeimos židinio; kasdieninis gyvenimas pavyzdžių duoda gana daug. Kartais net krikščioniškiausios mokyklos yra bejėgės papildyti šeimos trūkumus.

Kaip Popiežius Pijus XI rašo: "Mokykla iš savo prigimties yra šeimos ir bažnyčios pagalbinė institucija". Mokykla ir šeima turi harmoningai dirbti — taip, kad jų įtakos viena kitai jungtų ir papildytų, o ne skirtų, arba viena kitą ignoruotų.

Vikt. Skilandžiūnas.

Vasario 16 d. gimnazijai šelpti per spalio mėn. BALF persiuntė \$1392.50 auką. Stambiausia auka buvo dr. Biežio — \$240, skirta vienam mokiniui išlaikyti visus metus.

— Tai nieko, tik vieną žvilgsnį — tai mano pareiga. Mažiukui pradarius duris, abu jo palydovai smalsiai prisiplojo prie jų ir sučiupo ginklus. Pakreiktuose šiauduose švilpaukdamas sėdėjo Taivėnas.

— Dokumentus! — suriko leitenantas. Nesukubėdamas, Taivėnas išsiėmė iš kišenės popieriaus lapą. Vieną jo kampą puosė vokiečių erelis ir pora antspaudų.

— Apsukinėjęs, apžiūrėjęs iš visų pusių, leitenantas lapą grąžino.

— Ginklų neturi?

— Neturiu.

Abu palydovai tuo pat laiku buvo įsėlę ir kambarį ir krevėis savo vyždžiais badinėjo kiekvieną daiktą ir plyšį. Vienas su savo purvinu batų pasparde iš po lovos rėgsantį kuprinės kampą, kitas čiupinėjo prie sienos pakabintą apsiaustą.

Tuo tarpu leitenantas jau ėjo iš kambario.

— Gerai, — jis tarė. — Mes dar užsukime. Jūs gij žinote, kad kiekvienas turi įsiregistruoti. Štaipt gyventi draudžiama. Be to, visiems privaloma eiti dirbti prie geležinkelio.

Ponia žavinčiai šypsodamosi palydėjo svecius ligi durų. Ten jie dar kartą sustojo ir nejučia trypčiojo ant slenksčio.

— Gal, šeimininke, turite parduoti šmoutuką lašinių? — paklausė raupsuotasis. — Gal sveciote ar kiaušinių?

— Kur gi — šeimininkė pati turi septynetą vaikų, — pasiskubino atsakyti Ponia.

— Tačiau turtingi ūkininkai, — atšovė plačiapetis. — Toji jūsų kariuomenė viską suvalgo, — Ponia vis dar šypsosi.

Mažasis sustaugė, tačiau tas staigimas galėjo reikšti ir juoką. — Taigi, mūsų kariuomenė yra didelė, stipri ir nenugalima, — jis pridėjo du pirštus prie kepurės. — Na, tai ligi pasimatymo! Ponia grįžo į kambarį ir išsitiesė šiauduose.

— Išėjo, pagaliau, — ji atsikvėpė. — Tačiau tai nelengva buvo. Mano širdis tokių susijaudinimų nebedaug teislaikys.

— Smulkmena, tačiau tai buvo švarutėlis darbas! — džiaugėsi Taivėnas. — Kokių stebuklų nepridaro tas švelnutėlis moteriskumas. Neturėtumėm mes čia Ponia, nežina ar šitie įtartinai vokiečių tarnai mums čia neišvirtų kokio muilo.

— Šeimininkė būtų netekusi visų savo kalėdinių skanėstų, o drauge ir mes liktume besilaizgi, — nusprendė Haris.

— Gerai, jei tik tiek tos nelaimės, — nusiramindamas Taivėnas sėdosi prie savo prirašytų popierių krūvos.

— Bent tą popierių, prie kučių vakaro, galėjai palikti ramybėje, juk netrukus ir švenčių stala dengsime, — jaudinosi Pulcinš.

— Gi moteriškos dar negrįžo į laimikius.

— Štai ir pareina, — per langą dirstelėjusi, pasakė Ponia.

Per kiemą ryšulius nešinos skubėjo Pulcinio žmona, Elga ir Dagnė. Kaip pridėra kučių vakare, kiekviena, nors ir kiekiausia, širdis buvo artimo meilės kupina ir duosni, dėl to ir moterys iš aplinkinių ūkininkų buvo prisirinkusios nemažai maisto.

Atsidūsdamas Taivėnas sugriebė savo popierius ir pasišalino nuo stalo, kuris po valandėlės jau buvo papuostas švenčių lauktuviemis.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Arkiv. J. Skvirecko 80 metų suakčiai paminėti Čikagoje sudaryta komisija, kuriai pirmininkauja vysk. V. Brizgys.

Romano konkursui "Draugas" yra gavęs 7 veikalus. Dabar juos skaito komisijos nariai.

Marijonų rėmėjų seimas įvyko spalio 12 d. Marianopoly. Tarp kitko konstatuota blogybė, kad kolegijoje per mažai tėra lietuvių vaikų, nors lietuviams esą daroma lengvatų. Seimas pavedė kolegijos vadovybei ir rėmėjų Centro Valdybai iširti tos blogybės priežastis ir rasti kelius lietuvių jaunimui patraukti į kolegiją.

O labai gaila. Marianopolio kolegija turėtų pasidaryti lietuviška ir lietuviybės tvirtovė, o tai jau ne nuo jaunimo priklauso.

Niujorko augstosiose mokyklose dabar studijuoja per 30 studentų: techniką bei inžineriją per 10, chemiją 5, kalbas 3, žurnalistiką 2, visuomenės m. 2, psichologiją, lyg. literatūrą, teisę, mediciną, farmaciją, med. sekretoriavimą, sąskaitybą ir prekybą po 1.

Dr. Sruogienė, šiuo metu tebesigydanti prieš pusmetį sulaužytą koją, paruošė spaudai savo "Lietuvos Istorijos" vadovėlio trečią laidą. Leidžia brolių Sulaičių leidykla "Sūduva".

Lietuvių vardas aną savaitę buvo matomas JAV Taut. Kermikos Parodos kataloge. Kaip kasmet, paroda vyksta Syracuse, N.Y. Joje dalyvauja A. Košubienė iš N.Y. ir kt. Lietuvių paminių jo NYT teatro kritikas, aprašydamas Rusų Dramos Teatrą, pažymėjęs, kad jame vaidina pabėgėliai estai, rusai ir lietuviai — H. Kačinskas ir Asė Dauguvietytė. Teatras yra gana populiarus ir gausiai lankomas. Šiuo metu vaidina S. Maksimov piešę "Generolo Širokovo šeimą". Tik kaip keista, nuo rusų bolševikų pasprukę, gambiausi lietuvių teatralai vaidina vėl rusų teatre.

Ad. Galdikas ir V. K. Jonynas su 12 savo naujaisiu darbų dalyvauja Clevelando Kultūros Fondo ruošiamoje parodoje, kur savo darbus išstatys taip pat visa eilė vidur. Amerikoje gyvenančių lietuvių dailininkų.

Keleivis, Bostono socialistų savaitraštis, prenumeratoras kainą nuo \$3 pakelia iki \$4.

Toronto universitete lenkai gavo teisę suorganizuoti lenkų kalbos lektūrą slavistikos studijų skyriaus rėmuose. Slavistikos skyrių čia finansuoja Rockefellerio fondas. Lenkų kalbos lektoriu bus dr. Litwinowicz. 20 val. kursas, vakarais, kainuos \$12 metams. Lenkai labai susirūpinę šiuos kursus išlaikyti, ti-

kėdamiesi per juos prieiti prie atskiros polonistikos katedros.

L. Skautų Brolijos Vadijos leidžiamas 1953 m. kalendorius "Tauta budi" jau spausdinamas ir jo užsakymai iš anksto priimami adresu: Mr. V. Skrinckas, 230 Brunswick Ave., Toronto, Ont. Kalendoriaus kaina 50 ct. Spaudos platintojai, užsake didesni egzempliorių skaičių, gaus 20% nuolaidos. Užsakymus nurodytu adresu prašome siųsti ligi gruodžio 1 d. LSB Vadija.

Pianistas Andrius Kuprevičius, "Margučio" kvietas, yra pasiryžęs vykti Čikagon koncertuoti gruodžio 28 d. Jo sesutė smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, DANIEL koncertų rengimų organizacijos kviečiama, vėl vyksta į Europą. Gruodžio 28 d. ji turi koncertuoti Paryžiuje.

Vargo mokyklos Vokietijoje tikrai dideliame varge. Krašto Valdyba jų išlaikymo reikalams samatoje yra numaciusi 300 DM., bet jų neturi, nes iš viso pasaulio siunčiamos aukos, nors ir neskiiriamos vienam kuriam mokiniui išlaikyti, paprastai siunčiamos Vasario 16 gimnazijai. Vargo mokyklėlėms ir vaikų darželiams niekas neskiria, o Kr. V. pajamų iš bendruomeninių mokesčių neužtektų net jei ir visi jie tam būtų sunaudoti. Tuo tarpu gimnazijos išlaikymas jau beveik užtikrintas.

Vok. Kr. Valdybos biuleteny jau kelintą kartą skelbiamas priekaištai, kad iš BALF vykdomos šalpos neišskiriamas "išskirtieji iš bendruomenės". Tai vis atgarsiai p. Zundės pasitraukimo iš BALF įgaliojimo vietos, kai BALF pirmininkas patvirtina, kad šalpa nebūtų rišama su išieškojimu solidarumo mokesčio ar kitų prievolių. Bet BALF turi savo statuto nuostatus, pagal kuriuos joks vargstantis žmogus negali būti išskirtas iš šalpos dėl kokių politinių ar organizacinių priežasčių. Tie nuostatai yra JAV valdžios organų kontrolėje ir dėl jų laužymo galėtų kilti komplikacijų, kurios apunkintų visą darbą. Liūdna, kad ir tremty atsiranda nedrausmingų lietuvių, kad net tenka juos drausminti teisių siurininimu, bet Krašto Valdyba ir kiti bendruomenės organai neturėtų pamiršti, kad iš bendruomenės negali būti "išskirtas" niekas, kas yra gimęs lietuviu. Į lietuviškąją bendruomenę "įsirašo" kiekvienas gimdamas ir niekas iš jos negali būti išskirtas. Gali būti tik susiaurintos aktyvios veiklos teisės. Tai ir šalpos tikslings skirstymo rūpesčiuose to šūkio neturėtų būti. Iškylandčias komplikacijas reikėtų kitaip spęsti, ypač vengiant propagandinio momento. Kaikieno ambicijoms gal tai paranku, bet tik ne šalpos darbai.

Lenkai kuria muziejų Toronto lenkai prieš kurį laiką suorganizavo lenkišką muziejų (1087 Queen St. W.). Dabar norima tą muziejų praplėsti visai Kanadai ir renkami eksponatai, primena lenkų gyvenimą ne tik Kanadoje, bet ir savame krašte, ir tremtyje, ir savaime armijoje ir tt. Tam kuriamas ir atitinkamas fondas.

Kanados rankdarbių parodoje, kuri vyks Toronte vasario 6-14 d. tarp kitų su savo dirbiniais dalyvaus ir Kanados Invalidų Sąjunga. Tokių negalinių dirbtį pastovų darbą žmonių Kanadoje yra apie 2000, vien Ontario provincijoje apie 600-700. Jų odos, juvelirinai, knygriškylos, siuvimo, modeliavimo, nėrimo dirbiniai bus dviejų rūšių — paroduodami ir neparduodami.

Prof. O. Halecki, žinomas Lietuvos Lenkijos unijos tyrinėtojas paskelbė naują veikalą: Borderlands of Western Civilization, a History of East Central Europe, Ronald Press Co., New York, 503 psl.

Redakcijai prisiūsta Current News on the Lithuanian Situation, vol. IX, No. 5 (119), compiled by the Lithuanian Legation Washington, D.C., September-October, 1952, 33 psl.

Turiny birželio 14 įvykių minėjimo dokumentai, prez. Trumano pasmerkia sovietiskąjį imperializmą, prezidentiniai rinkimai ir Sovietų pavergtų tautų išvadavimo reikalas, knygos ir straipsniai, liečią Lietuvos reikala.

INGRIDA VIKSNA

Kaledų naktis

Fragmentas iš romano "Mes turime bristi į jūrą"

Vertė J. V. SKUDRA

Romano veiksmas vyksta 1945 m. rudenį ir žiemą Kuržemėje. Tuo metu latvių legionieriai ir besitraukį vokiečių daliniai, suspausti dokutiniame loismave Latvijos kampe, kovėsi su puolantiomis bolševikų ordomis. Kuržemėje buvo susipietę tūkstančiai pabėgėlių, kurių dauguma dar tikėjosi stebuklo, kuris išlaisvintų kraštą. Taip pat ten telkėsi ir norintieji patekti į Vokietiją arba slaptai į Švediją. Pojūrio miškuose slopėsi dezertieravę kariai, bolševikų parašutinininkai, įvairūs banditai ir visi, kurie turėjo bijotis vokiečių žandarmerijos. Visus juos, lygiai kaip ir vokiečių bei latvių kariuomenės dalinius ir pabėgėlių tūkstančius turėjo išimtinai, jau ir taip ligi paskutiniųjų nuolintį pojūrio ūkininkai. Fragmentas atveiduoto 1945 m. Kaledų naktis, kai egulio namelį, kur prisiglaudę begliai, užpuola bolševikų parašutinininkai.

— Apie kampą jau ir vėl suka kreivaikai, — į triobą įgriuvo Mežirbių šeimininkai ir skubiai nutraukė nuo virtuvės stalo ką tik suminkytą kalėdinio pyrago tešlą. — Ir vėl išlandžios čia visus užkampius, tardys ir elgetaus, — ji tyliai skundėsi, o vaikai mikliai pasklido tamsiuose trobos kampose ir nutilo kaip pelės.

Tuo pat pasrėvėję gretimio kambario durų plyšys ir pasirodė ką tik nuskustas Taivėnos veidas:

— Ar vokiečių uniformose?

— Taip, tai tie, kuriuos jie vadina geležinkelio sargais.

— Velnio su visu tuo geležinkelio, — suirzgė Tediš ir dingo.

Gretimame kambaryje prasidėjo skubus triušas. Lagaminai ir kuprinės, kurių krūva stovėjo kampe, dingo po šiaudais, o vienintelė Hario bato pora iš po stalo pasislėpė palovny.

— Mergičkos ir moterys geriau tegu nesirodo, — nutarė Tediš, — o Ponia, vis dėlto turėtų išeiti jų pasitikti, — ji geriausiai su jais apsidirbs.

— Aš einu, — Ponia išsirito iš lovos ir žvilgtelėjo į veidrodžio šukę — menkutę liekaną iš kadaise buvusio kambario puošnumo.

— Vienas kuris, pagaliau, turi eiti, — ji kalbėjo save drąsindama, — be to, aš, juk, turia nebloga rusišką liežuvį. Tačiau ir tu galėtumėi pasirodyti tuot matu, kad namuose ir vyriškio esama.

— Kiek jų tenai yra? — Taivėnas raukė kaklą.

— Trys.

— Kaip tik laiku, — Taivėnas nusisypsojo ir perbraukė ranka per bato aulą, už kurio turėjo paslėptą ginklą. — Pažiūrėsim, kas jie per broliai.

Ateiviai tuo tarpu buvo susėdę ant suolo paliai didžiąją krosnį, šautuvus suspaudę kojų tarpy. Dviejų iš jų buvo platus, geltoni rytiečių veidai, o akys, siauros ir kreivos šnairavo iš po žemos kaktos, tartum pulti pasišovusių miško kačių. Jie vilkėjo vokiečių karių uniformomis, prie diržų kabėjo vokiški pistoletai. Tre-

čias sėdėjo nuošaliau ir buvo kiek augštesnio laipsnio. Užtat ūgiu jis buvo visa puse galvos žemesnis už anuos du, tačiau jo pečiai, kurie laikė rauptotą, pilką veidą su matomai alkanu ir didele burna, buvo nepaprastai platus ir atrodė lyg išnarstyti.

Pamačius ir virtuvę įslenkančią Ponia, jo akys žybtelėjo, bet Ponia dirstelėjusi trumpu, tiriamu žvilgsniu, atsisėdo ant stalo kampo ir į lūpų kampytį įsmeigė užgesusią nuoruką.

— Gal tamsta turėtumei degtukų? Ponas leitenantas juk kalba rusiškai?

Mažasis akimirkliai sumišo ir tartum pagalbos ieškodamas pažvelgė į savo draugus, tačiau šie, lyg užmigusiai veidais, sėdėjo nejudėdami ir panešėjo į tyčia aprenktas vaškinės lėles. Po valandėlės kreivaikai susigriebė ir pašokė nevykusiai barkstelėję kulminis:

— Taip, žinoma! — ir apskretusiu plačiu delnu iš kišenės išgrabstė degtukų dėžutę. Tačiau jo žvilgsnis be paliovos čiupinėjo liekną Ponia stumenį, kartkartėmis įgeldamas į veidą, kur buvo galima pastebėti lengvus vytimo pėdsakus, tačiau paraudonintį skruostai veidą dar jaunatviškai gražų. Azerbeidžano karžygis buvo sužavėtas. Žalsvos Ponia akys iš po tinkamų primerktų blakstienų sambrėškos, iš nepasiekiamų augštybių pažvelgė į juosvą rytietį ir pasiekė tikslą.

— Mes užsukome tik pasižiūrėti ir ilgai jūsų netrukdydysime, — tartum atsiprašinėdamas, daryta rusų kalba aiškinosi leitenantas. Po to jis nuėjo prie savo draugu, kurie buvo apstoję šeimininkę, įkyriai kažko reikalaudami. Pasakęs nesuprantama tarmę kelis žodžius, leitenantas peržvelgė virtuvę ir pradarė duris į gretimą kambarį.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

Bisurai: 863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street E., Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

\$10.900 Ossington—Dupont
6 didelių kamb., mūrinis geram stovyje. Įmokėti \$3.000.

\$12.900 Bloor—Dufferin
8 didelių kamb., mūrinis su dideliu kiemu ir 2 garažais. Įmokėti \$3.900.

\$13.500 High Park—prie Bloor
6 didelių kamb., atskiras mūrinis, 2 augstų, apybraižytas, vandeniu alyva apšildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai. Įmokėti \$3.500.

\$14.900 Bloor—Dundas
8 kamb., mūrinis, 2 vonios, 2 garažai, patarinti gydytojų. Įmokėti \$4.900.

\$15.500 Indian Rd.—Glenlake
8 didelių kamb., atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai. Įmokėti \$5.000.

\$15.900 Rusholme Rd.—College
12 didelių kamb., atskiras mūrinis, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, 2 garažai. Įmokėti \$5.000 ir vieno atviro skalo.

\$15.900 High Park Ave.—Bloor
8 didelių kamb., atskiras mūrinis, vandeniu apšildomas. Įmokėti \$6.000.

\$16.000 Delawere—Bloor
11 didelių kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu apšildomas. Įmokėti \$5.000.

\$21.000 High Park Ave.—Bloor
11 didelių kamb., atskiras, mūrinis vandeniu ir alyva apšildomas, didelis kiemas, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Įmokėti \$9.000.

Ossington—Bloor
6 atskirų butų po 5 didelių kambarius, apartamentas su garažais, \$7000 į metus pajamų. Įmokėti \$10.000, prašoma kainą \$35.500.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižnūs ir tt.

863 BLOOR STREET WEST

PARDUODAMI NAMAI

High Park rajone
\$15.500. Atskiras, 8 kamb., vandeniu šild. — radijatoriai. Garažas. Privatus įvažiavimas. Netoli susisiekimo. Bloor-Roncesvalles. Įmokėti \$5.000.

\$15.000. Pusiau atskiras, 9 dideli ir šviesūs kambariai, kryžminis koridorius. Alyva šild. 2 vonios. Moderni virtuvė. Garažas. Namas visokeriopai geram stovy. Įmokėti \$5.000.

\$9.500. Mūrinis, 6 kamb. Išilg. korid. oru-anglim šild. Vieta garažui. Įmokėti \$2.500.

Bellwoods St.
\$13.500. Mūrinis, atskiras, 8 kambariai. Išilg. korid. Oru-anglim šild. Įmokėti \$4.000.

KAM VERGAUTI KITIEMS, KAI GALIMA TAPTI PATIEMS BOSAI?
Maisto krautuvė su namu.

Atskiras, 7 puikus kambariai. 2 virtuvės, 2 vonios, atskiri įėjimai. Vand. alyva šild. Didelis kiemas, 2 garažai. Sandėliukas. Maisto krautuvė su 3 šaldyt., ir visu kitu įrengimu. Roncesvalles rajone. Kaina tik \$18.000. Įmokėti apie \$6.000.

Valykle.
Prie Bathurst ant Queen. Gera klientūra. Virš 50 vietų. 6 kambariai — du butai. Yra įrengta, kad savininkas su dviem gražiomis dukrelėmis dirbdamas ir laikydamas 24 val. atidaro uždirbo per 27 mėn. \$22.000. Parduodama už apie \$11.000. Įmokėti apie \$5.000.

Valykle su rūkalų-dovanių krautuve.
College St. Kaina \$6.000. Įmokėti \$2.000. Galima su namu.

Maisto krautuvė su visais moderniais įrengimais, daro apie \$1000-1500 savait. apyvartą. Be to, 10 gerų išnuomavimų kambarių. Įmokėti tik \$2.500. Kaina apie \$6.000. Šis pirkiny apimkes per 1-1½ metų. Čia visiškai nerizikinga tapti savistovu biznieriui.

Tuščia krautuvė su namu.
Roncesvalles St. 10 kamb. namas. Vien išnuomojant krautuvę ir trečią augstą (4 kamb.) gaunama \$300 į mėn. Pirmos morkičius \$14.000 iš 5½ metų neribotam laikui. Kaina apie \$23.000.

Pasirinkti įvairia kaina namų, krautuvų, valgyklų, ypač lietuvių rajonuose, prašome kreiptis į

Dr. J. Kaškelis
Telef.: W. 2643, WA. 2647 ir WA. 2648.

575 Queen St. W. (prie Bathurst)

R. TESLIA

REAL ESTATE

Dėmesio, Hamiltoniečiai!

Mūsų tautietis BALYS KRONAS, anksčiau dirbęs draudimo bendrovių atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei bižnų pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo įmonės R. TESLIA 1294 King St. E., Real Estate & Insurance Broker, tel. 9-3558, atstovavimą.

Tai viena iš didžiausių tos rūšies įmonių Kanadoje, turinti didžiausią pasirinkimą anamų-biznų bei farmų. Geromis sąlygomis parūpiname morkičius. Kreipkitės, patarimai Jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

Darbovietės telefonai: 9-3558, 3-1108, 2-4641

Butas: 112 Ontario Ave. Tel. 2-9077

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STR. WEST - 575 QUEEN STR. W.

TORONTO

KANADOJ DIDŽIAUSIA
NUOSAVYBIŲ PARDAVIMO
ĮSTAIGA.

SAUGU — PATIKIMA

PIRKDAMI AR PARDUODAMI

pasitarkite su mūsų ekspertais.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ

Dundas—Rusholme
\$7.500, 6 kambarių namas, įmokėti tik \$2.500.

George—College
\$10.900, 7 kamb.; plytinis namas, atskiras, gero plano, įmokėti tik \$3.000.

Lansdowne—Dupont
\$11.500, 6 kamb. pusiau atskiras, mažas įmokėjimas.

Show—Dundas
\$12.000, plytinis, 8 kamb. namas, 2 garažai, alyva šild. Įmokėti \$4.000. Reta proga — nepraleiskite!

Markham—Dupont
\$12.000, 9 kamb., išnuomotas be sutarties. Įmokėti tik \$3.500.

Bloor—Show
\$12.000, plytinis namas, 7 kamb. 2 virtuvės, įmokėti \$4.500.

Christie—Bloor
\$2.800, plytinis, 7 kamb. namas, garažas. Vandeniu ir alyva šildomas. Labai geram stovy.

Harbord—Lippincott
\$8.800, \$2.200 įmokėti, 6 kambarių namas. Ekonomiškas, apšildomas oru.

Cloose—King
\$14.000, geras planas, įmokėti \$4.000.

Sunnyside—Wright
\$14.500, 9 kamb. mūrinis, vandeniu ir alyva šildomas. Įmokėti \$4.500. Labai vertingas namas.

Bloor—St. Clarens
Plytinis, 9 kamb. namas, didelis skydas, garažas. Vertas \$16.000, parduodamas už \$14.500 arba už geriausią pasiūlymą.

Pacific—High Park
\$14.900, plytinis, 9 didelių kambarių namas. Mažas įmokėjimas.

Bloor—Roncesvalles
\$15.500, 8 kambarių atskiras mūro namas. Garažas.

Covercourt—Dundas
\$15.500, plytinis, atskiras, 8 kamb. ant dviejų augstų namas. Alyva šildomas. Dideli kambariai.

College—Dovercourt
\$5.500, 9 kamb. mūrinis namas. Garažas. Mažas įmokėjimas.

Bloor—Dovercourt
\$16.500, 9 kambarių, geras mūrinis namas. Vieta garažui, vandeniu ir alyva šildomas.

Swansoo, prie Bloor
7-8 kamb., 10-15 m. senumo didžiulio namo pasirinkimas. Taip pat bungalov ir visai naujų namų su nedideliu įmokėjimu.

Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės į

Bronius Sergautis
MU. 7377

W. Morkis
MU. 7377

Jonas Matulaitis
MU. 7377

2390 Bloor St. West, Toronto

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

HAMILTONE MUS ATSTOVAUJA

V. TUKLERIS

Hamilton, 913 Main St. E., Tel. 9-4121

Centrinė įstaiga 1172 Bay St. Toronto, Ont.

Moderni lietuvių vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami pasiūti ir pagal užsakymus. Skrybėlės, įvairūs švarkai, taip pat švarkai su kailio apykaklėmis, kelnės, megztukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kaklaraiščiai kojines, pirštines ir kt.

NUOLAIDA LIETUVIAMS 10%

Savininkas C. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 Yonge St., Toronto

Telef. HY. 9624

JEI

perkant - parduodant

namą ar bet kokį biznį, pageidautumėte skubaus ir sąžiningo patarnavimo, kreipkitės į:

ALGIMANTĄ MINIOTĄ

Telefonas EM. 6-2024

Mes taip pat patarnaujame ir paskolų gavimo, morkičių pratešimo, sutarčių sudarymo, vertimų, imigracijos ir visais kitais atvejais.

A. KRYZANOWSKI

REAL ESTATE

762 DUNDAS ST. W., TORONTO

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas

19 St. John's Rd. (prie 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VETULI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsiaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelono, vitaminių ir tt.

TELEFONAS

MU. 9543

VALANDOS

9 a.m. — 9 p.m.

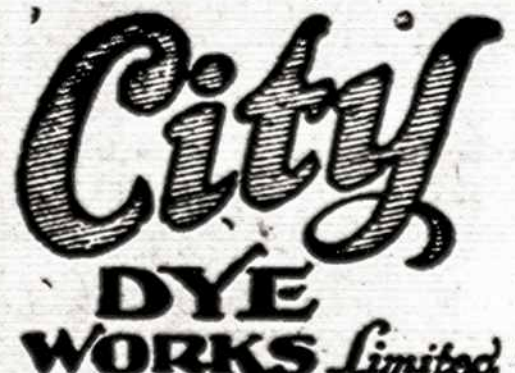
SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama

atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė:

Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 Claremont Str. — Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Perrinkite

Louis Shannon, Q.C. Konrolieriumi

LOUIS SHANNON, Q.C., yra senas Toronto

lietuvių draugas.

— Toronto. — Šiomet Toron-

to švietimo vadybos mokyklose mokosi 79.910 mokinių, iš jų 62-385 pradžios ir 17.5525 vidurinės mokyklose. Čia neįskaityti privačių mokyklų mokinių.

Visame Toronte 4000 silpnos sveikatos vaikų kasdien gauna po pusę pinto pieno. Išlaidas padengia per pusę provincijos valdžia ir švietimo vadyba.

Namai — bizniai parduodami

VISUOSE MIESTO RAJONUOSE

\$10.000. Įmokėti \$3.000, Claremont-Dundas rajone. Prijungtas 6 kambarių namas, moderni virtuvė, nepereinami kambariai. Karšto vandens alyvos apšildymas, parketas, dvigubas garažas.

\$12.000. Beaconsfield — Dundas, 9 kamb. namas, trijų augstų, karšto vandens su alyva apšildomas, nepereinami kamb., parkietas. Dvi modernios virtuvės plytelių klojos, vonios kambarius, toiletus ir įrengtas kambarius rūsy, garažas. Geras įmokėjimas.

\$13.000. Įmokėti \$5.500, Osler-St. Clair, šeši kamb., parkietas, nepereinami kamb., karšto vandens su alyva šildymas. Moderni virtuvė. Garažas.

\$13.500. Įmokėti \$4.000, Manning-Harbord rajone, 8 kamb. namas, 3 augstai, nepereinami kambariai, parkietas, 2 virtuvės, baldai įskaitomi į kainą.

\$17.000. Įmokėti \$6.000-7.000. Harlock gatvėje, 8 kamb., kvadratiško išdėstymo namas. Parkietas, dušos rūšys, didelis kiemas ir privatus įvažiavimas.

SIOs savaitės bargenai:

Roncesvalles - Wright rajone, šešių kambarių mūrinis namas, rūšys po visu namu. Parkietas, garažas, prašo \$9.000. Galima sulviti mažiau.

Bloor - Lansdowne rajone, šešių kambarių mūrinis, atskiras namas. Nepereinami kambariai, didelis kiemas, privatus įvažiavimas, šeši garažai. Prašo \$12.000, įmokėti \$2.500, ypatingai puiki vieta rangovams-kontraktoriams.

Pusiau atskiras mūrinis 7 kambarių namas, didelė krautuvė apatijoje, karšto vand. šild. Didelis kiemas. Prašo \$16.500, įmokėti \$6.500 arba geriausias pasiūlymas. Skubus pardavimas.

Visais nuosavybės pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės į

J. Rukša

Tel.: OL. 1793, OL. 5176

Namų tel. MU. 0746

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

1052A BLOOR ST. W., TORONTO

GERAS NAMŲ PASIRINKIMAS

per

BOYCE & LATOUR

REAL ESTATE BROKERS

1537A Queen St. W., Toronto

\$11.000 viso kaina, 6 kamb. pusiau atskiras, mūrinis namas su įvažiavimu, geras rajonas. Įmokėti \$900.

\$13.000. Oakwood—Vaughan rajone, 7 kamb. Garažas, gražus kiemas. Namai labai gerame stovy. Įmokėti \$4.000.

\$8.900. Keel—St. Clair rajone, 6 kamb. namas su garažu. Įmokėti tik \$2.500.

\$9.900. Lansdowne—St. Clarens rajone, 7 kamb. namas, alyva šildomas, vieta garažui. Įmokėti apie \$3.500.

\$4.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras namas ir gražus kiemas garažui. Kaina apie \$11.500, Clendenan—Annette.

Sunnyside rajone 23 kambarių didelės mūrinis namas. Geros pajamos. Bendra kaina apie \$22.000. Žemas įmokėjimas.

High Park rajone, 7 gražių kambarių atskiras mūrinis namas su garažu. Kaina apie \$15.900, įmokėti \$6.000.

High Park rajone, 8 gražių kambarių, atskiras, mūrinis namas. Labai geras susisiekimas. Kaina \$14.900, įmokėti \$6.000.

Sunnyside rajone, puikus 15 kambarių namas. Vand. alyva šild., 5 kamb. baldai su kilimais, geros pajamos. Kaina \$19.000, įmokėti \$8.000.

Mes turime gražiose vietose su žemu įmokėjimu ir naujšia kaina namų, viešbučių, benzino stočių, krautuvų ir ūkių. Galim geroms sąlygoms parpinti įmokėti rankpinigius bei morkičių. Informacijai suteiks ir mielai padės tik paskambinkite: J. TAMULIONIS arba P. LEDAUSKAS OL. 2324

SPORTAS

Lapkričio 23 d., 3 val. pp. Toronte, UNF salėje įvyksta krepšinio rungtynės tarp "Vyties" ir CFU krepšinio komandų.

Toronto "Vyties" krepšinio komanda, kurią daugumoje sudaro mūsų jaunieji dalyvauja bažnytinės lygos turnyre. Praėjusį ketvirtadienį turėjo pirmas rungtynes su High Park United Church komanda ir laimėjo 38:33 santykiu. Gėmės jauniams!

"Vytytis" I praėjusį sekmadienį audringiausiose šių metų rungtynėse su St. Christopher's neužtauriantai turėjo pralaimėti vieno taško skirtumu. Rezultatas nuo pat pirmos minutės iki paskutinės sekundės svyravo vieno taško skirtumu. 45 sek. iki rungtynių pabaigos rezultatas buvo mūsų krepšininkų naudai. Laimėjimui reikėjo tik išlaikyti šviedinį mūsų rankose, tačiau mūsšiškes publikos jaudrinti žaidėjai ir trenerio neatkreipimas dėmesio, neišnaudojant minutės persiorganizavimui bei susikoncentravimui, padaroma dviguba baida, kurią priešas išnaudoja ir rezultata pakelia vienu tašku savo naudai — 48:47.

"Vytytis" II pirmadienį susitiko su "Invictus" ir rungtynes pralaimėjo 33:44 santykiu. Sekančios rungtynės įvyks lapkričio 20 d., ketvirtadienį. Harbord Collegiate School patalpose 8 val. vak. Lukas.

Sporto klubas "Vytytis" lapkričio 23 d., sekmadienį, Lietuvių Namuose rengia šokių. Pradžią 8 val. vak. kviečia atsilankyti.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalbu lenkiškai

M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

NAMAI

LIETUVIAMS TINKAMUOSE

RAJONUOSE

Roxton—Bloor
\$10.000, įmokėti \$3.500. Mūrinis, 6 kambarių namas. Garažai vieta.

Shirley—Brook
\$12.500, įmokėti \$3.500. Mūrinis, labai švarus 6 kamb. namas. Vandens šildymas. Didelis kiemas.

Manning—Queen
\$15.000, įmokėti \$6.000. Mūrinis, 9 kamb. namas. Vandens alyvos šildymas. 2 garažai.

</

MANN-MARTEL

RESTORANAS

\$9.000 18 vietų pilnai įrengtas restoranas ir delikatesų krautuvas, 4 kamb. butas su atkuru įėjimu, ligoninė sutoris, lietuviškas distrikas. Geras biznis didesnei šeimai arba porai partnerių.

BATHURST—LAWRENCE

\$9.500 5 kamb., mūrinis, bungalow, ekonomiškas apšildymas, vieta garažui. Įmokėti \$1.900.

QUEEN—DOVERCOURT

\$10.500 7 kamb., mūrinis namas, oru apšildomas, vieta garažui. Įmokėti \$3.000.

BLOOR—DUFFERIN

\$12.500 6 kamb., mūrinis, didelė graži virtuvė, karšto vandens alyvos apšildymas, garažas. Įmokėti \$4.500.

BERESFORD—ANNETTE

\$12.900 6 kamb., mūrinis, ekonomiškas apšildymas, garažas.

INDIAN GROVE—GLENLAKE

\$12.900 5 kamb., mūrinis bungalow, karšto vand. šildymas, garažas, \$3.500 įmokėti.

ST. CLARENS—BLOOR

\$12.900 7 kamb. atskiras mūr. namas, 2 virtuvės, tualeto rūsy, be garažo.

PARKDALE

\$13.500 8 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšild. Geras nuomavimo distrikas. Įmokėti \$4.000.

EGLINTON—OAKWOOD

\$13.900 10 kamb., atskiras mūrinis namas, garažas. Įmok. \$3.500.

JAMESON—KING

\$14.000 8-nių kamb. mūrinis namas, alyvos apšildymas, be garažo. Įmokėti \$4.500.

WRIGHT—RONCESVALLES

\$14.900 8 kamb. mūr. namas, karšto vand. alyvos apšildymas, garažas. Įmokėti \$5.000.

GLENLAKE—QUEBEC

\$15.800 6 kamb. atskiras mūrinis, geros statybos namas, erdvūs kambariai, moderni vonia, imurintas garažas.

DOVERCOURT—COLLEGE

\$16.400 9 kambarių, atskiras mūrinis namas, karšto vandens šild. Vieta garažui.

WILSON—KING

\$17.900 10 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens alyvos apšild. Moderni virtuvė, be garažo.

INDIAN RD.

\$22.800 10 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens alyvos šildymas, mūrinis garažas, augštas įmokėjimas.

INDIAN RD.

\$28.000 12 kamb. atskiras, mūrinis namas, vandens alyvos apšildymas, 3 virtuvės, dvigubas garažas. Augštas įmokėjimas.

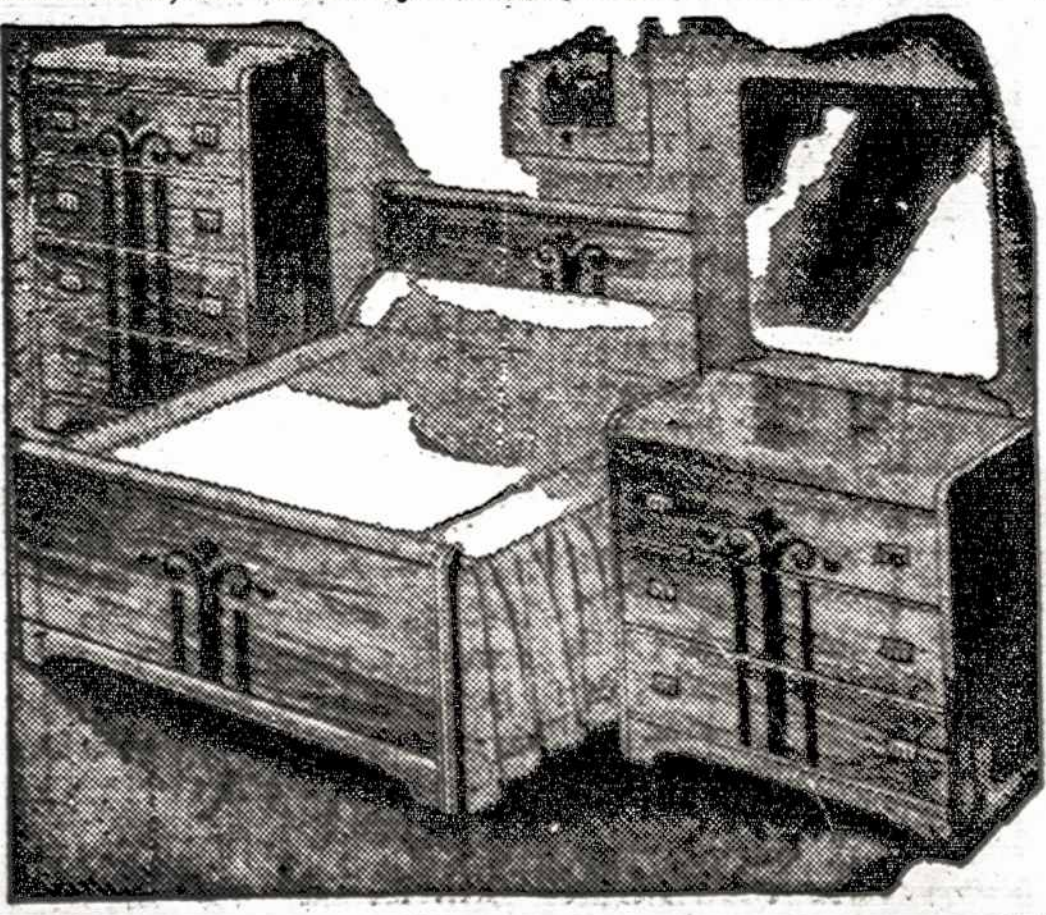
Mes duodame metines paskolas palengvinti sudaryti įmokėjimą grynai. Platus informacijai ir visais kitais namų pirkimo - pardavimo reikalais kreipkitės į

V. MEILUS

1662 Bloor St. W. Tel. OL. 1106
Namų telef. RU. 1-0203.

MANN & MARTEL
REALTORS

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiomis stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lampos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. JYPSSENOS ..

Mokslas ir gyvenimas

— Iš šios knygos apie magnetizmą, Ponia, galima išmokti kaip hipnozė pagalba priversti paklusti sau betkieno valią, pav. Tamstos vyro, ir net visai užvaldyti jo valią.

— O, mano mielas, tam man nereikia Tamstos knygos.

Neklasinė visuomenė

Bolševikinėje santvarkoje, sakoma, klasės yra panaikintos. Bet mes, pav. žinome, kad ir Lietuvoje dabar net maisto normos nevienodos, jų didumas priklauso nuo klasės, kuriai žmogus priklauso. Vienas naujas bėglys pasakoja, kad Lenkijoje būtų gavi mo ir maisto normų atžvilgiais, o taip pat keliaujant geležinkeliais žmonės yra suskirstyti į 5 klases:

1. Komunistų partijos vadai, bei partijos veikėjai.
2. Eiliniai partijos nariai, mąsinių organizacijų bei profsąjungų vadovai.
3. Augstieji valdžios pareigūnai bei stachanoviečiai.
4. Lojalūs valdžiai piliečiai, protestonų dvasininkai ir sektantų vad. senkatalikiais dvasininkai.
5. Katalikų kunigai, vienuoliai ir vienuolės, religingieji žydai, aiškūs vokiečiai ir lenkai laikomi palankūs vakariečiams bei vadinamieji Mikolaičiko bei Anderso šalininkai.

Taigi visuomenė "neklasinė"...

Priūpo

Žydas susikivirčio su kaimiečiu ūkininku. Grįždamas į namus skaudamais šonais ir jau persikreipęs, žydelis susitiko pažįstamą kitą ūkininką.

— Kas gi tau, Joseli, yra? Kas tave taip sumušė?

— Tai nieko. Susimusiau su Lauksėdos Kaziu. Na klievo ir man, bet jis daugiau gavo. Aš jam botagu šmikt-pašmaukšt, šmikt-pašmaukšt, o jis man basliu tik kada nekada. Aš manau, kad jis dabar blogiau už mane atrodo...

Ar skauda sąnarius?

Ar neskauda Jums sąnarių ir raumenų, ar jie nėra nutirę? Ar neatrodo, kad Jums visur skauda dėl sąnarių bei raumenų reumatinių ir nervinių skausmų? Skubiam skausmų pašalinimui vartokite T-R-C's, kuriuos rūstinačiai vartojo ir įsitikino. Šie vaistai gelbsti ir nuo lumbago bei neuralgijos. Nekenkė be reikalo. Išsityk T-R-C's dar šiandien. 65c, \$1.35 vaistinėse. T-836

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Tel.: EM.4-9912

Lietuvaitės!

Europietė damų frizuotoja. Garantuotas darbas: nuolatinis sušukavimas, frizavimas, plaukų kirpimas, plaukų dažymas. Susitarti iš anksto. Kingsdale 4585 Atidaryta 9—9 v.v.

KAPŠ'S HAIRSTYLING

113 McPherson Ave., Toronto, Ont. (tarp Yonge ir Avenue Rd.) Kalbu: anglų, vokiečių, rusų, estų ir švedų kalbomis.

Auksinės vestuvės

Puikios vestuvės, suruoštos 50 metų vestuvių sukakčiai paminėti. Didelė salė pilna svečių, gimininių ligi ketvirtosios eilės vaikų. Visi sveikina senukus, sulaukusius taip gausios šeimos per 50 vedybinio gyvenimo metų. Pagaliau atsistoja senelis — sukaustuvininkas ir taria žodį:

— Aš labai atsiprašu visų mano vaikų ir vaikų vaikų bei vaikaičių, bet, jei man tektų gyventi iš naujo, pagal jūsų moderniškus papročius, tai jūsų čia nė vieno nebūtų prie šio stalo.

Senelis paryškino šių laikų šeimos sugedimo linkmę, o kaip tu, mielas tautiet, galvoji savo vestuvinę sukaktį minėti? M.

— Ar turite kokių pažįstamų vargšų?

— Nepažįstu nei vieno.

— Turit kokių pažįstamų tur-tuolių?

— Nei vienas manęs nepa-žįsta.

Gal ir mano, bet daug

Mauša grįžo iš kaimo su pirkiniiais — kašem kiaušinių, arklių uodegom, šerių, skudurais ir panašiom gėrybėm. Savo kaimynui jis pasakoja:

— Vaziuojant per Šaltupio tiltą vos neiškritau iš vežimo. Kad išbėgs iš krūmų koks šimtas vaikų šaukdam, kad šoks mano arklys, vos sulaukia.

— Na, jau, Mauša, iš kur ten šimtas vaikų bus. Čia mūsų visam miestely tiek gal nesurink-tum.

— Nu, gal ne šimtas. Bet penkiasdešimt tikrai buvo.

— Kur jau tau bus penkiasdešimt!

— Nu, gal ir ne penkiasdešimt, bet dvidešimt tai buvo.

— Eik, jau eik, Mauša. Iš kur ten bus dvidešimt. Gal ten tavo vaikai ir buvo.

— Nu, gal ir mano. Bet buvo labai daug...

GERA PROGA

Dėl ligos skubiai, geromis sąlygomis išnuomuoju arba parduodu tabako farmą. Geras inventorių. Gera apylinkė. Dėl sąlygų kreiptis: K. Lukošius, 24 Sturton St., Hamilton, Ont.

AKIŲ SPECIALISTAS

M. STEFANUK

(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

Bathurst Medical Building

312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

(kampas Euclid Ave.)

Priima vakarais pagal susita-rimą. Tel. WA 9822

Siuvėjas

A. BERESNEVICIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir klijentų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas švariai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos

1004 Dundas Street W.

Toronto, Ont.

Telefonas: LL. 3222

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis.

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM. 6-1753

Res. tel. LY 5797

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.)

479½ Euclid Ave., Toronto

Tel. RA. 6708.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas

1081 BLOOR ST. W.

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 val. p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetos EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS

PHYSIOTERAPIJA

LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. F. Tackett

Gydytojas

ir

chirurgas

Priemimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir

CHIRURGAS

Priemimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B.A., D.D.S.

312 Bathurst St., Toronto
Bathurst Medical Building
Telef. EM. 3-6373

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priemimo val. 10-12, 2-6 Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

(optometrist)

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Dr. B. DOBAI

Gydytojas Vienos, Berlyno, Šveicarijos ir Vengrijos ligoninėse.

VIDAUS IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTAS. X-RAY (Rentgenas)

Telef. Office: MI. 8821, Namų: KI. 0056. 465 Bloor St. W., Toronto

DĖMESIO!

Valgyklą "BALTIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

perėmė naujas savininkas. Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos

Sav. Feliksas Jonynas

Vertimų Biuras

Visos modernios kalbos Anglų kalbos pamokos ir konversacijos.

ADOLFAS V. BAJORINAS

235 Ossington Ave.

(II-me augšty)

Toronto Lietuvių Namuose

Telefonas: KENWOOD 3027

MANO ATSTOVAUJAMA pardavimo įstaiga yra viena iš didžiausių apylinkeje ir turi užregistruoti pardavimui daug gerų ir įvairių kainomis

TABAKO FARMŲ, kurių del vietos stokos neišvairdijau. Suinteresuoti, prašomi kreiptis laišku, nurodant kokio dydžio ir su kokiu įmokėjimu pageidaujate, arba asmeniškai prieš pirkdami farmą, nieko neįsipareigodami, pasitiraukite pas mus, mes maloniai pranešime viską, ką apie farmas žinome. Tas Jums nieko nekainuos, o laimėti daug galite. Įstaigoje klausit manęs, o neradus, prašau palikti adresą.

Be to, atlieku visų rūšių apdraudimus ir parpinu imigracijos reikalams darbo ir buto garantijas.

STASYS PERMINAS

Box 328, Delhi, Ont.

Atstovauja: J.W. KOCIUK Real Estate

Delhi, Ont. (Prie Nr. 3 plento, netoli geležinkelio pervažos).

LICENZIJUOTI

ELEKTRIKAI

J. Barakauskas ir J. Vaitkus

Viskas nuo durų skambučio iki pilno namų instaliavimo.

119 PERTH AVE.

Tel. KE. 2667 arba KE. 7808.

DĖMESIO!

Pigiai ir sąžiningai taisomi televizijos ir radio aparatai.

Taip pat mes pravedame ir televizijos instaliacijas. Darbas atliekamas prityrusių radio-televizijos techniku. Jūsų patogumui aparatus mes paimeame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL. 5039

67 LAKEVIEW Ave., Toronto

B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

DĖMESIO!

Lietuvius Elektros — Radio

Technikas

ANTANAS CEPONIS

Taisau visų firmų radio aparatus, patefonus ir kitus toje srityje susijusius darbus atlieku greitai, pigiai ir sąžiningai.

Darbas garantuojamas.

Paskambinus atvaž

TORONTO, Ont.

Kariuomenės šventės minėjimas Toronto įvyks sekmadienį, lapkričio 23 d., 5 val. pp., šv. Elenos salėje.

Programoje: pulk. J. Giedraičio paskaita, pagerbimas žuvusių karių ir meninė dalis. Dalyvauja: sol. Br. Marijošius, akomp. muz. St. Gailevičius, dramos aktorė Kačanauskienė ir orkestras "Trimitas", kuris išpildys muz. Prielgauso sukomponuotą kariškų dainų potpurį.

Toronto LOK Prezidiumas.

Rinkiminės Komisijos nurodymai

LOK jau paskelbė tvarką statyti kandidatus į Apylinkės Valdybą ir Kontrolės Komisiją ("T. Z." Nr. 45).

Apylinkės Rinkiminė Komisija iš savo pusės skatina statyti kandidatus, sudarant jiems nustatytą tvarką sąrašus, pridedant raštiškus sutikimus būti renkama ir įteikti Rinkiminei Komisijai ne vėliau šio mėnesio 22 d. 24 val., įteikti šios komisijos pirmininkui L. Tamašauskui, 236 Dovercourt Rd., arba Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Bendruomenės Kr. Valdybos būstinėje.

Apylinkės Valdyba ir Kontrolės Komisija bus renkama vieniems metams. Kandidatai ir siūlytojai kandidatų negali būti jaunesni kaip 18 metų.

Pasitikrinti ar rinkikas yra įtrauktas į rinkikų sąrašus galima paprastomis dienomis 7-9 val. vak., o šeštadieniais 7-8 val. vak., Lietuvių namuose, Bendruomenės Krasto Valdybos būstinėje. Smulkios taisyklės rinkikams ir kandidatams statyti B-nės Krasto Valdybos buvo jau skelbtos "T.Z." Nr. 38 ir "N. Liet." Nr. 38.

Rinkimai bus atliekami gruodžio 14 d. nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak., slapto balsavimu — lapeliais.

Rinkiminė K-ja.

Pas imigracijos ministerį Lapkričio 12 d. Toronto imigracijos įstaigos patalpose imigracijos ir pilietybės min. p. Harris priėmė mažumų laikraščių redaktorių. Valandą trukusiame pasikalbėjime p. min., atsakydamas į klausimus, išryškino Kanados vyriausybės dabartinės imigracijos politikos motyvus. Suvaržymai esą įvesti ryšy su pernai padidėjusiu nedarbu. Siemet įvažiuos apie 160.000 imigrantų, tačiau jau kontroliuojant — žiūrint, kas ir iš kur atvyksta. Tolimesnė politika priklausys nuo dabartinės valdžios. Apskritai Kanada imigrantų reikalinga ir per metus gali suvirškinti 150.000-225.000.

Priminus visuomenę ir spaudoje protarpiais pasireiškiančius neteisingus naujųjų ateivių užsipuolimus, p. min. pažadėjo dėl to pasisakyti prie progos savo viešose kalbose. Priminus kaip tik tą dieną spaudos išleista Ontario sveikatos ministerio dr. Phillips diskvalifikavimą galiausiai išsprendus, kartu išskelbus klausimą ar negalima būtų gydytojams imigrantams leisti dirbti nors tose vietovėse, kur gydytojų net visai nėra, p. ministeris pripažino tą klausimą svarstytiną.

Tai buvo pirmas atsitikimas, kad federalinio kabineto ministeris pasikvietė mažumų laikraštinkus.

Koncertas

Gruodžio 13 d. LAS ruošia koncertą Eaton Auditorijoje. Dalyvauja sol. Barbara Darys ir muz. Br. Budriūno vyrų kvartetas.

Augštesnieji lituanistikos kursai

Toronto pradeda darbą š.m. lapkričio mėn. 22 d., šeštadienį, 9.30 val. ryto Lietuvių Namų II aukšto mažojoje auditorijoje.

Visi studentai prašomi punktualiai susirinkti. Ten pat dar bus galima ir naujai užsirašyti.

Kitą šeštadienį,

lapkričio 29 d., t.y. paskutinį šeštadienį prieš adventą, "T.Z." leidėjas kviečia Toronto ir apylinkės visuomenę į smagų balių UNF salėje, 297 College St.

Maž. L. Bičiulių Dr-jos

Toronto skyr. pereitą sekmadienį perinko valdybą. Pirmininkas L. Tamašauskas, vicepirmininkas A. Jankutė, sekr. A. Liudžius, išd. Aug. Kuolas, ūkio vadovas Ant. Masionis.

Naujoji valdyba nutarė toliau pradėti rūbų rinkliavą tremtiniams Vokietijoje sušelpiti.

Mokytojų posėdis

Toronto liet. Maironio vardo mokyklos mokytojų posėdyje galutinai buvo aptarti Kalėdų eglutės rengimo reikalai. Kalėdų šventės pritaikinto vaidinimo reikalus tvarkys kun. B. Pacevičius ir mokyt. Ant. Steponaitis. Eglutė numatoma sausio 4 d., sekmadienį, po pietų lenkų salėje Claremont gatvėje.

Be to, posėdyje nutarta gruodžio mėnesį liet. mokyklos vardu rengti mūšų didžiojo dainiaus Maironio minėjimą, jo 20 metų mirties sukakties progą.

Vyr. At-kų Toronto kuopos nauja valdyba: St. Smalinskas, K. Kaknevičius, Dumbliuskas, A. Taujanytė, V. Sadreika. Revizijos komisija: A. Bumbulis, V. Kriščiūnas, K. Abromaitis.

Mielai Tėvai ir Motinos!

Lietuva dabar permirkusi krauju ir asaromis neša baisią vergiją mindoma azijatiško žmogaus išniekintojo. Ten tautos sūnus ir dukros kovoją už savo kalbą, papročius ir laisvę. O mes laisvėje lengva širdimi toliname nuo bendros kovos, riečiame ir kiata. Lengva širdimi leidžiame nutautėti mūsų vaikams. Jaunuomenė nebemoka savo tėvų kalbos, rašto ir visa tai mes leidžiame pro pirštus.

Jei tą visa žinotų Sibiro tremtiniai, jiems plyštų iš skausmo širdis.

Lietuviška mokykla ryžtasi stovėti lietuviškos sargyboje. Mokytojai aukojasi, moko mūsų vaikus nereikalaujanti jokio atlyginimo. Bet be tėvų bendradarbiavimo neįmanomas sekmingas darbas mokykloje. Tėvai ir mokytojai turi eiti išvien, rasti bendrą kelią.

I tėvų susirinkimus ateina tik po kelis tėvus-motinas. Kodėl? Argi negalima savo vaikui pakauti tą vieną valandą per metus? Suaugusiems yra visokių pramogų, vaikams beveik nieko. Liet. mokyklos mokytojai nori šiais metais daug pagelbėti šioje srityje, tik reikia tėvų kontakto.

Neužmirškite savo vaikų, lankykite tėvų susirinkimus, rūpinkitės gimtosios kalbos išlaikymu.

J. Karka.

Lietuvių mokyklos tėvų susirinkimas

įvyks lapkričio 23 d. po 12 val. pamaldų parapijos salėje.

Padėka

Nuosirdžiai dekoju Gerb. kleb. kun. Ažuboliui, kun. Pacevičiui ir visiems o. o. mano brolio Antono draugams, artimiesiems bei pažįstamiems, lankiusiems il. ligitonėje, prisidėjusiems prie jo palaidojimo ir palaidojimo ir amžino poilsio vietą — kopus.

Jonas Kairys.

ŠI ŠEŠTADIENI,

lapkričio 22 d., 7.30 val. vak. reprezentatyvinėje Italų Klubo salėje 33 Brandon Ave. (vykstant Lansdowne Ave. į šiaurę — pirmas susijimas už Dupone St. ir geležinkelio bėgių)

RENGIAMAS PRIEŠADVENTINIS PARENGIMAS

BALIUS

Turtingas bufetas atsigaivinant alučiu. Puiki muzika. Rezervuoti staliukai 4-6 asmenims. Aikštė automobiliams pastatyti.

Pelnas skiriamas Toronto liet. bažnyčios statymui.

B. S. F. V-ba.

Gražiausias lietuvių ir pasaulinių kompozitorių dainas išgirsime HAMILTONE š. m. lapkričio 22 d. "Dainavos" salėje, 469 Bay Street North.

DETROITO LIETUVIŲ VYRŲ KVARTETAS

ved. muz. Br. BUDRIŪNO, duos populiarių ir visų lietuvių mėgstamų dainų

KONCERTA

Kariuomenės šventės išvakarėse maloniai kviečiame visus tautiečius kartu su dainos garsais sugrįžti į tuos nepamirštamus Tėvynės laisvės laikus!

Po programos — šokiai!

Pradžią 7 val. vak.

Gros Benni-Ferri orkestras.

Veiks bufetas.

Pusė pelno skiriama bažnyčios statybai.

TF A-bės Kanadoj Hamiltono skyrus.

Liet. radijo

programos kitą šeštadienį, lapkričio 29 d., nebus.

K. Baltų Moterų Sąjunga

Lapkričio 29 d. 8 val. Šv. Andriejaus Ev. Luter. bažnyčios salėje rengia pobūvį su koncertine programa, kurią išpildys visų trijų tautybių menininkai. Pobūvį kviečiami atsilankyti šią trijų tautų konsulai, bendruomenių vadovybės, organizacijų bei spaudos atstovai ir šiaip kultūrininkai bei menininkai. Pobūvio tikslas — užmegsti draugiškus ir bičiuliškus ryšius tarp šių trijų tautų visuomenės veikėjų bei kultūrininkų.

Rengėjos.

PAIESKOMA MOTERIS, kuri ateidama į namus prižiūrėtų 2-jų metų vaiką popiečiais. Skambinti EM. 3-6711.

SKUBIAI IESKOMA šėsenio amžiaus moteris pasaugoti 21 mėnesio berniuką. Dėl sąlygų susitarsime vietoje. Kreiptis 40 Pacific Ave., III aukštas.

Išnuomojamas didelis mebliuotais kambariais. Galima gyventi dviem. Nuolat šiltas vanduo. Duodami lovos baldiniai ir elektros plytelės virimui. 329 Huron St. (Bloor-Spadina). Kl. 3814.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė III aukšte ir vienas kambarys I aukšte. Yra garažas. 363 Grace St. Tel. LL. 8361.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais vienam vyrui. 649 Brock Ave.

Išnuomojamas su baldais kambarys. Galima naudotis virtuve. Išnuomojamas ir garažas. Skambinti vakarais LA. 9680 adresas 14 Shannon.

Išnuomojami: didelis kambarys ir virtuvė III aukšte ir gražus frontinis kambarys II; pageidavus galima su maistu. 118 Indian Rd., tel. 4793.

Išnuomojamas frontinis kambarys vienam ar dviem asmenims. Galima naudotis virtuve. High Park rajone. Kreiptis 11 Hewitt Avenue.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II aukšte. Kreiptis telefonu KE. 2245.

Išnuomojami kambariai Bloor-Dovercourt rajone, galima naudotis virtuve. Pageidautina merginos. Skambinti tel. LL. 8239, 6-7 val. vakare.

Išnuomojamas kambarys viengungis. Galima naudotis virtuve. Kreiptis kiekvienu laiku tel. KE. 8424.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. Informacijų kreiptis OL. 1403 arba LL. 5378. 9 Delaware Ave., Toronto, Ont. 24 valandų tarnyba.

LAPKRIČIO 22 d., 8-tą val. vak. YMCA salėje

College-Dovercourt gatvių kampas ruošiamas

ŠOKIŲ VAKARAS

Rengia "Perkūnas" sk. vyčiai.

Įėjimas 50c

Gros gera muzika.

Dvejos laidotuvės

Šį pirmadienį Toronto buvo palaidoti du lietuviai: a.a. Antanas Kairys ir a.a. Petronėlė Rekštienė. Ant. Kairys, 29 m. amžiaus, prieš atvykdamas į Kanadą, gyveno Šveicarijoje ir ten studijavo. Mirties priežastis — širdies vožtuvų funkcionavimo pakrikimas. P. Rekštienė, 64 m., po sunkios vidurių operacijos, ilgesnį laiką pasirgusi, globojama savo dukters Danutės mirė savo bufe.

Ant a.a. Juozo Pilkauskio kapo Toronto Vilties Kalno kapinėse jo žmonos rūpesčiu pastatytas gražus paminklas. J. Pilkauskas mirė prieš metus.

Pamaldos už a.a. A. Ankudavičių jo mirimo metinėse įvyks šį šeštadienį, lapkričio 22 d., 9 val. r. Toronto liet. parap. bažnyčioje.

Gera proga įsigyti šaldytuvą

Lietuvių Vaikų Darželio Fondas Seserų Kotryniečių naudoja prašo gerb. visuomenės nepaileisti geros progos — tik už 25 centus įsigyti "Admiral" šaldytuvą, \$450 vertės. Reikia įsigyti tik keletą loterijos bilietai ir į Tavo namus po Kalėdų gal įneš naują, teltaitį, kaip gulbiną, šaldytuvą! Bilietai dar galima gauti pas platintojus beveik visose organizacijose.

Fondo Valdyba.

Toronto miesto tarybos, kontrolierių ir mero rinkimai vyks gruodžio 1 d.

Ar neieškaiti buto? O gal turi butą išnuomavimui?

BUTŲ AGENTŪRA

Mes suteikiame skubų ir patenkinamą patarnavimą. Skambinti OL. 1403 arba LL. 5378.

Sios savaitės namų pirkimai:

Marion—Roncesvalles

\$14.800, duplex, 10 kamb., atskiras mūrinis namas, įmokėti \$6.000.

High Park

\$16.000, 8 kamb., mūrinis, 2 garažai, vandeniu-alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, įmokėti \$6.500.

Dovercourt rajone

\$13.000, 9-nių kamb., mūrinis namas, 2 garažai, įmokėti \$3.000 arba pasiūlymas

High Park

\$17.500, atskiras mūrinis namas, 9 kamb., garažas, vandeniu šildomas, įmokėti \$6.000 (apgyventas nuomininkų)

Ward Island

\$8.500, vasarnamis, 8 kamb., žemės plotas 50 x 200, įmokėti \$2.500.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews

LA. 2763 ir LA. 6101

Geresniam namų pirkimui ir geresniam patarnavimui ir teisingam patarimui pirkite per

H. M. DAVY & CO

105 Roncesvalles Ave., Toronto

LA. 2763

LA. 6101

NAMŲ PIRKIMO REIKALAI

HIGH PARK — BLOOR RAJONE

geresniems namams ir geresniam patarnavimui kreipkitės pas:

A. GARBENIS

MENARY & SON REAL ESTATE

431 Roncesvalles Ave., Toronto

TEL. LL. 1112

VAKARAIŠ HY. 1543

MONTREAL, Que.

KONCERTAS

Šį šeštadienį, lapkričio 22 d., 8 val. vak. D'Arcy McGee High School, 220 Pine Ave., LKK-Savanorių S-gos Montrealio skyrius ruošia koncertą. Programą išpildys Lietuvos op. sol. P. Radevičiūtė, sol. Verikaitis ir muzikas Smilgevičius.

Koncerto pelnas bus sunaudotas sušelpiti tautiečius, likusius Vokietijoje, ateinančių švenčių progą.

Bilietai \$1.50, \$1 ir vaikams po 50c. bus pardavinėjami prieš koncertą prie įėjimo.

Lapkričio 15 d. įvyko antras Montrealio šachmatininkų susirinkimas. Laikinu pirmininku iki Naujųjų Metų apsiėmė pabūti V. Sirvydas. Nutarta rinktis kas šeštadienį, 3 val. pp. Aušros Vartų p-jos salėje, pradedant lapkričio 29 d. Planuojama ruošti simfonikus, pakviesti žymesnius žaidikus kitataučius, ruošti savitarpio rungtynes ir pagal jas ruošti stiprumo laipsnius.

Gal pavyks suorganizuoti ir žaidimus laisvais su kitais kanadiečiais lietuviais šachmatininkais, kurie negyvena Montreale.

Ig. Zyls po susirinkimo suorganizavo šėsių ratų tarpusavio rungtynes. Nevisi buvo baigti. Pasėkos tuo tarpu tokios: Ig. Zyls 4-0; A. Pusaruskas 2-0; A. Mylia 1-0; V. Sirvydas 1-0; J. Zmuidzinis 1-2.

Sporto klubas "Tauras" praneša, kad Brooklyno sportininkai iš JAV atvyksta į Montrealį lapkričio 29 d. krepšinio ir stalo teniso žaidynėms. Ta proga numatytas ir viešas pobūvis.

"Akademinio Sambūrio" sueigios užpraėjusį sekmadienį buvo nagrinėjama antroji dalis dr. Valaichio paskaitos "Lietuvos partijos", gausiai dalyvaujant nariams ir svečiams. Po to buvo diskusijos ta tema. Politiniame darbe nedalyvavusius buvo progos įgauti žiupsnį informacinių žinių ir įžvelgti, kas slepiasi po visuomenės nepopuliariumi, laikraštinę kalbą keiksmadžiui virtusiu žodžiu — "partija". Susirinkusieji rankų plojimu išreiškė dr. Valaichui už atsiųstą paskaitą padėką.

Toliau Valdyba pranešė apie Stipendijų ir Pašalpų Fondo statų. Gauta: narių įnašai — \$125, visuomenės aukų — \$192, ir AV bažnyčioje rinkliava — \$61,80. Viso \$378,80. Valdyba buvo gavusi 4 pašalpų prašymus. Pašalpos po \$100 paskirta J. Kibirskičiui, J. Mališkai ir A. Pusaruskui, susirinkimui patvirtinus Valdybos pasiūlymą. Likutis lieka fonde sekandžio semestro pašalpoms. Susirinkimo nutarimu

AR NAUJA SLUOTA GERAI SLUOJA?

(Atkelta iš 1 pusl.)

mingos atminties Delano be didelio vargo jos vilionėms pasidavinėjo, Ike juk su maršalu Zukovu geri draugai vienu laiku buvo — viens kitam vizituz darė. "Tiesa" Lietuvoje praėjusią savaitę skelbė "Pravdos" vedamąjį, girdi, amerikiečių tauta Trumaną kaip imperialistą atmetusi ir parodžiusi noro užbaigti karą Korėjoje. "Pravda" buvo ypač atsargi savo terminalogijoje. Pasirodė, jog ir pasaulio spaudoje paskelbtas Sniečkaus kalbos tekstas, turbūt, klaidingai buvo suprastas amerikiečių korespondentų. Atėjusioje "Tiesoje" tik vienui vienoje vietoje Sniečkaus kalboje randame: "Amerikos imperializmo šulai svajoja vėl Lietuvą paversti savo dvaru, o lietuvius—Amerikos imperializmo vergais. Kaip tik šiuos plėšikiškus kėsulius neseniai atskleidė vienoje savo kurtomų kalbų Eisenhoweris." Praėjusią savaitę "Tiesa" vengė savo nuomonę pasakyti apie Ike. Bet nesigailėjo "komentarų" Dulles. "Pravda", atsiminusi, kad į galą kamanijos Ike savo užsienio politikos temperamentą kiek sušvelnino, neužkabino garsiosios "Am. Legiono" kalbos.

• Lapkr. 11 d. žinomas publicistas prof. Galva ALTo bosams skaitė referatą dėl lietuviškos propagandos sutvarkymo. Galva, nuo pat Ike nominavimo dienos isitikinęs "aikistas" ir tikėjęs naujos sluotos galia. Aktyviai

pašalpos gražinamos stipendijų fondan vėliau studijuojantiems, tačiau gražinimas neapribojamas nei laiku, nei atskiru pasižadėjimu.

Gruodžio 14 d. nutarta ruošti Literatūros vakarą Vincui Krėvei pagerbti, jo 70 metų amžiaus progą. Krėvės kūrybą perteikti sutiko Montrealio Dramos Teatro aktorai. Vakariui ruošti sudaryta komisija. Jai vadovaus dr. H. Nagys.

Liet. Encikl. prenumerata narių tarpe rūpinasi LE platinotja Raudonaitytė.

Į KLB Montrealio Apylinkės Valdybą kandidatuoti, susirinkimui pakartotinai prašant, sutiko Birutė Ciplijauskaitė.

Susirinkimas baigtas Gaudeamus ir nuotaikinga linksma dalimi — pobūviu.

Pagerbti pp. Žiziūnai

Lapkričio 8 d., šv. Kazimiero parapijos salėje, dalyvaujant apie 250 asmenų (jų tarpe net iš JAV), buvo pagerbti plačiai žinomi Montrealio lietuviams visuomenininkai K. K. Žiziūnai, jų 25 m. vedybinio gyvenimo suakties progą.

Staigmenos iniciatoriai: duklė Francis, K. Ambrasai, V. Mičiuliai ir kiti.

Žiziūnas yra šv. Kazimiero bažnyčios ilgametis vargonininkas, chorvedis bei kompozitorius, sukūręs daug lietuviškų liaudies dainelių. Jo vadovaujamas choras daug sykių yra pasirodęs įvairiomis progomis parengimuose, minėjimuose bei per radijo. Žiziūnai vieni iš pirmųjų suprato sunkią padėtį naujai atvykstančių ir parodė daug širdies ir pasišventimo jiems besikuriant.

Vaisėse pasakyta daug kalbų, iškeliant jų dąbus ir pasišventimą dirbant lietuvių tarpe. Be to, gauta daug sveikinimų telegramomis iš JAV, Toronto ir kitur. Jubilatai taip pat gavo daug ir vertingų dovanų: prosijimo mašina, lempa, peleninė, portfelis, lėkštė su auksiniu įrašu ir tt. Prisiminimui taip pat gavo albumą, dail. Akstino meniškaip paruoštą, kuriame surašyti visų dalyvių pavardės.

Jubilatai jautriais žodžiais padėkojo rengėjams ir svečiams už staigmeną, pasižadėdami ir toliau darbuotis lietuviškame bare.

Vaisės vyko geroje nuotaikoje prie puikiai paruoštų stalų su lietuviškais valgiais, pagamintais pagarsėjusių šeimininkių kaip Girdauskienės, Paznokaitienės ir kitų.

Po vaišių vyko šokiai grojant puikiam Brolių Lapinių orkestrui.

Dalyvis.

įsijungęs į Čikagos ABN veiklą, yra suorganizavęs joje stiprų lietuvių informacijos ir propagandistų būrį. GI ALT demokratui bosai suvaizuoja konferuoti su P. Žadeikiu ir PLGrupe Niujorkėje šį savaitgalį.

• Latviai plačiai paminėjo savo nepriklausomybės dieną lapkričio 18 Niujorkė. Tačiau jiems nei Trumanas telegramos siuntė, nei kongresmenai ištisas kalbas "Congressional Records", kaip lietuviams, spausdino. JAV mažai buvo senųjų latvių atėivių.

• Amerikiečiai realistai, žinot. Taigi dėl to Katyno bylos. Jų nuomone ar tik negeriau būtų "pirmiausia pasigauti Staliną, o paskui ieškoti šio baisaus nusikaltimo šaltinio". Kasdien vis iškyla įdomių smulkmenų tyrinėjimo komisijoje. Rooseveltas netikėdys, jog rusai tą tikrai galėję padaryti... Kaip jis pykęs ir meldęs Staliną už lenkų egzistencijos vyriausybės reikalavimą 1942 m. sudaryti komisiją, kuri pravestų tyrinėjimą ir išsiaiškintų, kas buvo tikraisiais Katynės kaltininkais. O Katynas kaltina. Ir net Višinskis nežino kaip čia įtikinamai atsikirsti.

Atitaisydas. "T.Z." Nr. 45 Al-maus straipsnyje "Viltys pildosi" buvo išspausdinta: "o Sniečkaus išsprogdino visą Kremliaus pagiežą prieš genocidą". Turi būti: "... prieš generolą".

VISADA IR VISUOMET

įvairius apsidraudimo reikalus Jums sutvarkys

J. BERZINSKAS